

«Կոկա-Կոլա Յեյլենիկ Բորժինգ Քամփնի Արմենիա» ՓԲԸ

**Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային
ստանդարտներին համապատասխան՝
Ֆինանսական հաշվետվություններ և անկախ
աուդիտորական եզրակացություն**

31 դեկտեմբերի 2021թ.

Բովանդակություն

Անկախ Առևտրական Եզրակացություն

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն.....	1
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն	2
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն	3
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն	4

Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ

1	Ընդհանուր տեղեկություններ «Կոկա-Կոլա Հելլենիկ Բոթլինգ Քամփնի Արմենիա» ՓԲԸ-ի և նրա գործունեության մասին	5
2	Ընկերության գործառնական միջավայրը.....	5
3	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ	6
4	Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական գնահատականներ և դատողություններ	14
5	Անցում նոր կամ վերանայված ստանդարտներին և մեկնաբանություններին	15
6	Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ.....	16
7	Հիմնական միջոցներ	23
8	Ոչ նյութական ակտիվներ.....	24
9	Հիմնական միջոցների գծով կանխավճարներ	24
10	Տրամադրված վարկեր.....	25
11	Պաշարներ.....	25
12	Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	26
13	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ.....	27
14	Կանոնադրական կապիտալ	28
15	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ	28
16	Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	28
17	Ավանդային պարտավորություններ	29
18	Հասույթների վերլուծություն ըստ կատեգորիաների.....	29
19	Գործառնական եկամուտներ և ծախսեր	29
20	Շահութահարկ	30
21	Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ	31
22	Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում	32
23	Կապիտալի կառավարում.....	36
24	Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը	36
25	Ֆինանսական գործիքների ներկայացումն ըստ չափման կատեգորիաների	37
26	Փոխկապակցված կողմերի հետ մնացորդներ և գործարքներ.....	37
27	Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր.....	38

Անկախ աուդիտորական եզրակացություն

«Կոկա-Կոլա Յեյլենիկ Բոթինգ Զամինի Արմենիա» ՓԲԸ բաժնետիրոջը:

Մեր կարծիքը

Մեր կարծիքով, կից ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները բոլոր էական առումներով ճշմարիտ են ներկայացնում «Կոկա-Կոլա Յեյլենիկ Բոթինգ Զամինի Արմենիա» ՓԲԸ (այսուհետ՝ «Ընկերություն») ֆինանսական վիճակն 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ, ինչպես նաև Ընկերության նույն ամսաթվին ավարտված տարվա՝ ֆինանսական արդյունքներն ու դրամական միջոցների հոսքերը ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների համաձայն (ՖՀՄՍ-ներ):

Աուդիտի առարկան

Մենք աուդիտի ենք ենթարկել Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունները, որոնք ներառում են.

- ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունն՝ առ 2021թ. դեկտեմբերի 31-ը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվությունը,
- այդ ամսաթվին ավարտված տարվա դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը, և
- ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրությունները, որոնք ներառում են հաշվապահական հաշվառման նշանակալի քաղաքականությունն և այլ բացատրական տեղեկատվություն:

Կարծիքի հիմքը

Մենք աուդիտն անցկացրել ենք Աուդիտի միջազգային ստանդարտներին (ԱՄՍ-ներ) համապատասխան: Այդ ստանդարտներից բխող մեր պատասխանատվությունը նկարագրված է մեր եզրակացության «Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար» բաժնում:

Մենք կարծում ենք, որ մեր կողմից ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցները բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր կարծիքն արտահայտելու համար:

Անկախություն

Մենք անկախ ենք Ընկերությունից՝ համաձայն Հաշվապահների Էթիկայի միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից թողարկված՝ Պրոֆեսիոնալ հաշվապահների վարքագրի (ներառյալ՝ Անկախության միջազգային ստանդարտների) («ՀԷՄՍԻՎ Կարքագիծ») սկզբունքների: Մենք կատարել ենք Էթիկայի գծով մեր այլ պարտականությունները՝ այդ պահանջներին և ՀԷՄՍԻՎ Կարքագրին համապատասխան:

«Փրայատյոթերիաուս Կուպերս Արմենիա» ՄՊԸ

ՀՀ, ք. Երևան 0010, Վազգեն Մարգարյան 2, «Կամար» բիզնես-կենտրոն, 8-րդ հարկ
Հեռ. (37410) 512151, ֆաքս (37410) 521000, www.pwc.com/am

Ղեկավարության և կառավարման օղակներում գտնվող անձանց պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների համար

Ղեկավարությունը պատասխանատու է ֆինանսական Հաշվետվությունների Միջազգային Ստանդարտների համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման և ճշմարիտ ներկայացման, և այնպիսի ներքին հսկողության համար, որն ըստ ղեկավարության, անհրաժեշտ է խարդախության կամ սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրումներից զերծ ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումն ապահովելու համար:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստելիս՝ ղեկավարությունը պատասխանատու է Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության գնահատման համար՝ անհրաժեշտության դեպքում բացահայտելով անընդհատությանը վերաբերող հարցերը, ինչպես նաև հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքը կիրառելու համար, եթե ղեկավարությունը չունի Ընկերությունը լուծարելու կամ Ընկերության գործունեությանը դադարեցնելու մտադրություն, կամ չունի այդպես չվարվելու որևէ իրատեսական այլընտրանք:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձինք պատասխանատու են Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման գործընթացի վերահսկման համար:

Աուդիտորի պատասխանատվությունը ֆինանսական հաշվետվությունների աուդիտի համար

Մեր նպատակն է՝ ձեռք բերել ողջամիտ հավաստիացում առ այն, որ ֆինանսական հաշվետվությունները՝ ամբողջությամբ վերցրած, զերծ են խարդախության կամ սխալների հետևանքով առաջացող էական խեղաթյուրումներից, և ներկայացնել մեր կարծիքը ներառող աուդիտորական եզրակացություն: Ողջամիտ հավաստիացումը բարձր մակարդակի հավաստիացում է, սակայն այն չի երաշխավորում, որ ԱՄՍ-ներին համապատասխան իրականացված աուդիտը միշտ կբացահայտի էական խեղաթյուրումներ, երբ այն առկա է: Խեղաթյուրումները կարող են առաջանալ խարդախության կամ սխալի հետևանքով, և համարվում են էական, երբ ողջամտորեն կարող է ակնկալվել, որ դրանք առանձին կամ միասին վերցրած, կարող են ազդեցություն ունենալ օգտագործողների՝ այդ ֆինանսական հաշվետվությունների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա:

Որպես ԱՄՍ-ներին համապատասխան աուդիտի մաս, աուդիտի ողջ ընթացքում մենք կիրառում ենք մասնագիտական դատողություն և պահպանում մասնագիտական կասկածամտություն: Ի յրոմն՝

- որոշում և գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվություններում խարդախության կամ սխալի հետևանքով առաջացած էական խեղաթյուրումների ռիսկը, մշակում և իրականացնում ենք այդ ռիսկերին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր, և ձեռք ենք բերում աուդիտորական ապացույցներ, որոնք բավարար և համապատասխան հիմք են հանդիսանում մեր աուդիտորական կարծիքը արտահայտելու համար: Խարդախության հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկն ավելի բարձր է, քան սխալի հետևանքով էական խեղաթյուրման չհայտնաբերման ռիսկը, քանի որ խարդախությունը կարող է ներառել հանցավոր համաձայնություն, զեղծարարություն, միտումնավոր բացթողումներ, սխալ ներկայացում կամ ներքին հսկողության չարաշահում:

- ձեռք ենք բերում պատկերացում աուդիտին վերաբերող ներքին հսկողության մասին՝ տվյալ հանգամանքներին համապատասխան աուդիտորական ընթացակարգեր նախագծելու, այլ ոչ թե Ընկերության ներքին հսկողության արդյունավետության վերաբերյալ կարծիք արտահայտելու համար:
- գնահատում ենք հաշվապահական հաշվառման կիրառված քաղաքականության տեղին լինելը, ինչպես նաև ղեկավարության կողմից կատարած հաշվապահական հաշվառման գնահատումների և համապատասխան բացահայտումների ողջամտությունը:
- եզրահանգում ենք ղեկավարության կողմից հաշվապահական հաշվառման անընդհատության հիմունքի կիրառման տեղին լինելու վերաբերյալ, և հիմնվելով ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա՝ գնահատում ենք՝ արդյոք առկա է էական անորոշություն դեպքերի կամ իրավիճակների վերաբերյալ, որոնք կարող են նշանակալի կասկած հարուցել Ընկերության անընդհատ գործելու կարողության վրա: Եթե մենք եզրահանգում ենք, որ առկա է էական անորոշություն, մենք պարտավոր ենք մեր աուդիտորական եզրակացությունում ուշադրություն հրավիրել ֆինանսական հաշվետվություններում համապատասխան բացահայտումներին, կամ, եթե այդպիսի բացահայտումները բավարար չեն, ձևավորել մեր կարծիքը: Մեր եզրահանգումները հիմնված են մինչև մեր եզրակացության ամսաթիվը ձեռք բերված աուդիտորական ապացույցների վրա: Այնուամենայնիվ, ապագա դեպքերը կամ իրավիճակները կարող են հանգեցնել նրան, որ Ընկերությունը դադարեցնի անընդհատության սկզբունքով գործունեությունը:
- գնահատում ենք ֆինանսական հաշվետվությունների ընդհանուր ներկայացումը, կառուցվածքը և բովանդակությունը, այդ թվում՝ բացահայտումները և այն, թե արդյոք ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացնում են հիմնական գործարքներն ու դեպքերն այնպես, որ ապահովվում է ճշմարիտ ներկայացումը:

Կառավարման օղակներում գտնվող անձանց, ի թիվս այլ հարցերի, հաղորդակցում ենք աուդիտորական առաջադրանքի պլանավորված շրջանակի և ժամկետների, ինչպես նաև աուդիտի ընթացքում հայտնաբերված նշանակալի հարցերի, ներառյալ՝ ներքին հսկողությանը վերաբերող նշանակալի թերությունների մասին:

Ալեքսեյ Ռուսանով
Տնօրեն

PricewaterhouseCoopers Armenia LLC

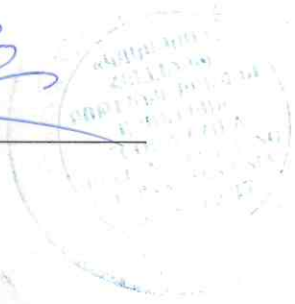
8 հուլիսի 2022թ.
Երևան, Հայաստանի Հանրապետություն

**«Կոկա-Կոլա Յեյլենիկ Բոթլինգ Քամինի Արմենիա» ՓԲԸ
Ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվություն**

Հազ. ՀՀ դրամ	Ծնթ.Ձ.	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
ԱԿՏԻՎՆԵՐ			
Ոչ ընթացիկ ակտիվներ			
Հիմնական միջոցներ	7	5,501,421	5,585,156
Ոչ նյութական ակտիվներ	8	210,065	197,685
Հիմնական միջոցների գծով կանխավճարներ	9	264,581	23,895
Այլ ոչ ընթացիկ ակտիվներ		81,970	117,970
Տրամադրված վարկեր	10	3,839,572	3,358,578
Ընդամենը ոչ ընթացիկ ակտիվներ		9,897,609	9,283,284
Ընթացիկ ակտիվներ			
Պաշարներ	11	2,119,065	1,758,740
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	12	262,464	391,971
Տրամադրված վարկեր	10	3,063,927	2,054,263
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	2,608,927	1,672,881
Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ		8,054,383	5,877,855
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԱԿՏԻՎՆԵՐ		17,921,992	15,161,139
ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ			
Կանոնադրական կապիտալ	14	1,009,875	1,009,875
Զբաղիված շահույթ		12,390,528	9,996,842
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ		13,400,403	11,006,717
ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ			
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ			
Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ վարձակալության գծով	15	85,576	172,410
Հետաձգված հարկային պարտավորություն	20	176,927	195,917
Ընդամենը ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		262,503	368,327
Ընթացիկ պարտավորություններ			
Ընթացիկ պարտավորություններ վարձակալության գծով	15	101,573	86,529
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	16	3,317,507	3,094,121
Շահութահարկի գծով կրեդիտորական պարտք		683,833	382,483
Ավանդային պարտավորություններ	17	186,173	222,962
Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ		4,289,086	3,786,095
Ընդամենը պարտավորություններ		4,551,589	4,154,422
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՊԱՐՏԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՍԵՓԱԿԱՆ ԿԱՊԻՏԱԼ		17,951,992	15,161,139

Հաստատվել է հրապարակման և ստորագրվել է 2022թ. հուլիսի 8-ին:

 Արթուր Սահակյան
 Գլխավոր տնօրեն

 Կարինե Յոյան
 Հաշվահալական և հարկային մենեջեր

**«Կոկա-Կոլա Յեյլենիկ Բոթլինգ Քամինի Արմենիա» ՓԲԸ
Շահույթի կամ վնասի և այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի մասին հաշվետվություն**

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Ծնթգ.	2021թ.	2020թ.
Հասույթ	18	27,908,248	20,416,005
Վաճառքի ինքնարժեք	19	(16,023,202)	(11,343,511)
Համախառն շահույթ		11,885,046	9,072,494
Այլ գործառնական եկամուտ	19	954,944	756,389
Իրացման ծախսեր	19	(2,946,823)	(2,620,089)
Ընդհանուր և վարչական ծախսեր	19	(1,156,392)	(997,088)
Գովազդի և մարկետինգի ծառայություններ	19	(1,878,959)	(1,009,893)
Այլ գործառնական ծախսեր	19	(1,045,573)	(941,907)
Գործառնական շահույթ		5,812,243	4,259,906
Ֆինանսական եկամուտ		259,627	157,066
Ֆինանսական ծախս		(18,828)	(21,364)
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը		6,053,042	4,395,608
Շահութահարկի գծով ծախս	20	(1,194,806)	(1,014,795)
Տարվա շահույթ		4,858,236	3,380,813
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ՏԱՐՎԱ ՀԱՄԱՊԱՐԹԱԿ ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱՐԴՅՈՒՆՔ		4,858,236	3,380,813

5-38 Էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

«Կոկա-Կոլա Յեյլենիկ Բոթլինգ Քամինի Արմենիա» ՓԲԸ
Սեփական կապիտալում փոփոխությունների մասին հաշվետվություն

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Կանոնադրական կապիտալ	Զբաղիված շահույթ	Ընդամենը
Մնացորդն առ 1 հունվարի 2020թ.	1,009,875	8,055,039	9,064,914
Ընդամենը 2020թ. համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	3,380,813	3,380,813
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	(1,439,010)	(1,439,010)
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	1,009,875	9,996,842	11,006,717
Ընդամենը 2021թ. համապարփակ ֆինանսական արդյունք	-	4,858,236	4,858,236
Հայտարարված շահաբաժիններ	-	(2,464,550)	(2,464,550)
Մնացորդն առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	1,009,875	12,390,528	13,400,403

**«Կոկա-Կոլա Յեյլենիկ Բոթլինգ Զամինի Արմենիա» ՓԲԸ
Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվություն**

Յազ. ՅՅ դրամ	Ծնթգ.	2021թ.	2020թ.
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Շահույթ/(վնաս)՝ նախքան շահութահարկով հարկումը ճշգրտումներ՝		6,053,043	4,395,608
Հիմնական միջոցների մաշվածություն և արժեզրկում	19	941,778	1,060,214
Այլ ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա և արժեզրկում	19	33,742	87,112
Հիմնական միջոցների (դուրս գրման հակադարձում)/դուրս գրում		(56,066)	105,338
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի արժեզրկում		31,906	37,343
Ավանդային պարտավորությունների շարժ		(36,789)	11,004
Ֆինանսական եկամուտ		(259,627)	(157,066)
Ֆինանսական ծախս		18,828	21,364
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս	19	125,130	(174,156)
Այլ անկանխիկ գործառնական ծախսեր		8,992	(13,628)
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր նախքան շրջանառու կապիտալում փոփոխությունները		6,860,937	5,373,133
Պաշարների աճ		(360,325)	(62,746)
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքի աճ/(նվազում)		550,178	(1,991,651)
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքի նվազում /(աճ)		133,601	(9,915)
Շրջանառու կապիտալում փոփոխություններ		323,454	(2,064,312)
Վճարված շահութահարկ		(931,437)	(857,284)
Ստացված տոկոսային եկամուտ		259,627	157,066
Գործառնական գործունեությունից զուտ դրամական միջոցներ		6,512,581	2,608,603
Ներդրումային գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(949,672)	(728,768)
Ոչ նյութական ակտիվների ձեռքբերում		(46,122)	(9,618)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		-	-
Ներդրումային գործունեությունից զուտ դրամական միջոցներ		(995,794)	(738,386)
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների հոսքեր			
Փոխառություններից ստացված միջոցներ		-	494,744
Փոխառությունների մարում		-	(586,314)
Վարձակալության գծով պարտավորությունների մայր գումարի մարում		(183,608)	(135,828)
Կապակցված կողմին տրամադրված վարկեր		(3,868,280)	(3,148,680)
Վճարված շահաբաժիններ		(2,464,550)	(1,439,010)
Կապակցված կողմին տրամադրված վարկերի մարում		1,918,663	3,791,459
Ֆինանսական գործունեությունից զուտ դրամական միջոցներ		(4,597,775)	(1,023,629)
Փոխարժեքային տարբերությունների ազդեցությունը դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների վրա		17,035	8,873
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեսկզբին		1,672,880	817,420
Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները տարեվերջին		2,608,927	1,672,881

5-38 Էջերում ներկայացված ծանոթագրությունները հանդիսանում են սույն ֆինանսական հաշվետվությունների անբաժանելի մասը:

1 Ընդհանուր տեղեկություններ «Կոկա-Կոլա Յեյլենիկ Բոթլինգ Զամինի Արմենիա» ՓԲԸ-ի և նրա գործունեության մասին

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտներին համապատասխան, «Կոկա-Կոլա Յեյլենիկ Բոթլինգ Զամինի Արմենիա» ՓԲԸ-ի (այսուհետ՝ «Ընկերություն») համար:

Ընկերությունը գրանցվել և իր գործունեությունն իրականացնում է Հայաստանի Հանրապետությունում (այսուհետ՝ «ՀՀ»): Ընկերությունը սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերություն է՝ սահմանափակված իր բաժնետոմսերով, և ստեղծվել է Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխան:

2021թ., և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության անմիջական մայր ընկերությունն էր Լյուքսեմբուրգում հիմնված Leman Beverages Holding S.A.R.L. ընկերությունը, իսկ միջանկյալ մայր ընկերությունն էր Կիպրոսում հիմնված Softbev Investments LTD ընկերությունը: Ընկերության վերջնական վերահսկողությունն իրականացվում է Coca-Cola Hellenic Bottling Company S.A.- ի կողմից, որը հիմնվել է Շվեյցարիայում (2013թ.գ):

2021թ., և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության 100% բաժնետերն է Leman Beverages Holding S.A.R.L. ընկերությունը:

Հիմնական գործունեությունը. Ընկերության հիմնական բիզնես գործունեությունը ոչ ալկոհոլային և ալկոհոլային խմիչքների ներմուծումը, իրացումը և արտադրությունն է ՀՀ տարածքում: Ընկերության արտադրական օբյեկտները գտնվում են Երևանում, ՀՀ:

Իրավաբանական հասցեն և գործունեության վայրը. Ընկերության իրավաբանական հասցեն է՝ Թբիլիսյան խճուղի 8/3, Երևան, 0052, ՀՀ:

Ներկայացման արժույթը. Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը Հայաստանի Հանրապետության դրամն է (այսուհետև՝ «ՀՀ դրամ»), եթե այլ կերպ նշված չէ:

2 Ընկերության գործառնական միջավայրը

Հայաստանի Հանրապետություն. Հայաստանի Հանրապետության տնտեսությունը ցուցաբերում է զարգացող շուկաներին բնորոշ որոշակի հատկանիշներ: Իրավական, հարկային և օրենսդրական դաշտը շարունակում է զարգանալ և ենթարկվել հաճախակի փոփոխությունների, ինչպես նաև կարող է ենթակա լինել տարաբնույթ մեկնաբանումների (Ծանոթագրություն 21): Հայաստանի Հանրապետության տնտեսական միջավայրի վրա էական ազդեցություն ունի Ռուսաստանի Դաշնությունում գործարար ակտիվության մակարդակը, և Ռուսաստանի Դաշնությունից դեպի Հայաստանի Հանրապետություն տեղի են ունենում դրամական միջոցների զգալի հոսքեր: Հետևաբար, տարածաշրջանում պահպանվող քաղաքական լարվածությունը, միջազգային պատժամիջոցները, արժեթղթերի շուկայի անկայունությունը և Ռուսաստանի Դաշնության առջև ծառայած այլ ռիսկերը կարող են բացասական ազդեցություն ունենալ Հայաստանի Հանրապետության ֆինանսական և կորպորատիվ ոլորտների վրա:

COVID-19. 2020թ. մարտին Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպությունը COVID-19-ի բռնկումը որակեց որպես համաշխարհային համավարակ: Ի պատասխան համավարակի՝ Հայաստանի իշխանությունների կողմից ձեռնարկվել են COVID-19-ի տարածման և ազդեցությանը զսպման ուղղված մի շարք միջոցառումներ, ինչպիսիք են՝ ճանապարհորդության արգելքները և սահմանափակումները, կարանտինները, ինքնամեկուսացումը, գործարար գործունեության սահմանափակումները, ընդհուպ ձեռնարկությունների փակումը: Վերոնշյալ միջոցներից մի քանիսը հետագայում մեղմացվել են, սակայն 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ վարակի համաշխարհային մակարդակը մնում է բարձր, պատվաստումների մակարդակը համեմատաբար ցածր է, և կա ռիսկ, որ Հայաստանի իշխանությունները լրացուցիչ սահմանափակումներ կկիրառեն հետագա ժամանակաշրջաններում, այդ թվում՝ պայմանավորված. վիրուսի նոր տարբերակների ի հայտ գալով:

2 Ընկերության գործառնական միջավայրը (շարունակություն)

2021թ. Հայաստանի տնտեսությունը դրսևորել է համավարակի հաղթահարման դրական դինամիկա. Նման դինամիկայի համար նաև նպաստավոր են եղել համաշխարհային տնտեսության վերականգնումը և համաշխարհային ապրանքային շուկաներում գների բարձրացումը: Այդուհանդերձ, Հայաստանում և գլոբալ որոշ շուկաներում գների բարձրացումը նաև նպաստում են Հայաստանում գնաճին: Ներկայիս տնտեսական իրավիճակի հետագա հետևանքները և Կառավարության ձեռնարկած միջոցառումները դժվար է կանխատեսել, և ղեկավարության ներկայիս ակնկալիքները և գնահատականները կարող են տարբերվել փաստացի արդյունքներից:

Ակնկալվող պարտքային կորուստներ. Ընկերության վարկերի, դեբիտորական պարտքերի և համանման ակտիվների ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման նպատակով Ընկերությունն օգտագործում է հիմնավորելի կանխատեսումային տեղեկատվություն, ներառյալ մակրոտնտեսական ցուցանիշների կանխատեսումներ: Այնուամենայնիվ, ինչպես ցանկացած տնտեսական կանխատեսումներում, այս կանխատեսումների գծով ևս՝ ենթադրությունները և դրանց տեղի ունենալու հավանականությունը բնորոշվում է անորոշության բարձր աստիճանով, ուստի փաստացի արդյունքները կարող են էապես տարբերվել կանխատեսումներից: Ծանոթագրություն 12-ը ներառում է ավելի մանրամասն տեղեկատվություն այն մասին, թե ինչպես է Ընկերությունը կանխատեսումային տեղեկատվությունը ներառել ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման մոդելներում:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ

Պատրաստման հիմունքները. Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (այսուհետ՝ «ՖՀՄՍ») պահանջներին համապատասխան, սկզբնական արժեքի հիմունքով: Սույն ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով կիրառված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական սկզբունքները ներկայացված են ստորև: Այս սկզբունքները հետևողականորեն կիրառվել են բոլոր հաշվետու ժամանակաշրջանների համար, եթե այլ կերպ նշված չէ:

Արտարժույթի փոխարկում. Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը Ընկերության հիմնական գործունեության իրականացման տնտեսական միջավայրի արժույթն է: Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթը և Ընկերության հաշվետվությունների ներկայացման արժույթը ՀՀ ազգային արժույթն է՝ ՀՀ դրամը:

Գործարքների վճարումները կատարելու և դրամական ակտիվները և պարտավորությունները ՀՀ ԿԲ-ի՝ տարեվերջի պաշտոնական փոխարժեքով իսմբի ֆունկցիոնալ արժույթի փոխարկելու արդյունքում ստացված՝ արտարժույթի փոխարկումից եկամուտը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, որպես այլ գործառնական եկամուտ կամ ծախս: Տարեվերջի փոխարժեքով փոխարկումը չի կիրառվում ոչ դրամական հոդվածների նկատմամբ, որոնք չափվում են սկզբնական արժեքով: Արտարժույթով արտահայտված և իրական արժեքով չափված ոչ դրամական հոդվածները, ներառյալ սեփական կապիտալի ներդրումները, փոխարկվում են իրական արժեքի որոշման ամսաթվի դրությամբ հաստատված փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված և իրական արժեքով չափվող ոչ դրամական հոդվածների վրա արտարժույթի փոխարժեքի ազդեցությունը գրանցվում է որպես իրական արժեքի շահույթի կամ վնասի մաս:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ արտարժույթով արտահայտված մնացորդների փոխարկման համար օգտագործվող հիմնական փոխարժեքներն են՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 480.1 ՀՀ դրամ (31 դեկտեմբերի 2020թ.՝ 1 ԱՄՆ դոլար = 522.59 ՀՀ դրամ), 1 Եվրոպական միության արժույթ («Եվրո») = 542.61 ՀՀ դրամ (31 դեկտեմբերի 2020թ.՝ 1 Եվրո = 641.11 ՀՀ դրամ), 1 Միացյալ Թագավորության ֆունտ ստեռլինգ («անգլիական ֆունտ ստեռլինգ») = 646.17 ՀՀ դրամ (31 դեկտեմբերի 2020թ.՝ 1 անգլիական ֆունտ ստեռլինգ = 709.47 ՀՀ դրամ), 1 Ռուսական ռուբլի («ՌԴ ռուբլի») = 6.42 դրամ (31 դեկտեմբերի 2020թ.՝ 1 ՌԴ ռուբլի = 7.02 ՀՀ դրամ):

Հիմնական միջոցներ. Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը և արժեզրկման պահուստը, եթե վերջինս պահանջվում է: Հիմնական միջոցները ներառում են կառուցվող ակտիվները, որոնք հետագայում ակնկալվում է օգտագործել որպես հիմնական միջոց: Վերանորոգման և պահպանման գծով ընթացիկ ծախսումները ծախսագրվում են, երբ դրանք տեղի են ունենում: Հիմնական միջոցների միավորների խոշոր հիմնամասերի կամ բաղադրիչների փոխարինման ծախսումները կապիտալացվում են, իսկ փոխարինված մասը դուրս է գրվում:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

Յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում դեկլարությունը գնահատում է, թե արդյոք գոյություն ունի հիմնական միջոցների արժեզրկման հատկանիշ: Եթե որևէ նման հատկանիշ գոյություն ունի, դեկլարությունը գնահատում է փոխհատուցվող գումարը, որը որոշվում է որպես հետևյալ երկու արժեքներից առավելագույնը. օգտագործման արժեք և իրական արժեք՝ հանած վաճառքի ծախսերը: Հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև հատուցվող գումարը, և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է տարվա շահույթում կամ վնասում: Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջաններում ակտիվի համար ճանաչված արժեզրկումից կորուստը հակադարձվում է (անհրաժեշտության դեպքում), եթե տեղի են ունեցել գնահատումներում փոփոխություններ, որոնք կիրառվել են՝ որոշելու համար ակտիվի օգտագործման արժեքը կամ իրական արժեքը՝ հանած օտարման համար անհրաժեշտ ծախսումները: Հիմնական միջոցների օտարումից շահույթը կամ վնասը որոշվում է որպես դրանց իրացումից ստացված հասույթի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ճանաչվում է տարվա շահույթում կամ վնասում այլ գործառնական եկամուտների/ծախսերի հոդվածում:

Մաշվածություն. Հողի և անավարտ շինարարության համար մաշվածությունը չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների այլ միավորների մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդի կիրառմամբ՝ բաշխելով դրանց սկզբնական արժեքը մինչև մնացորդային արժեքը՝ օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետի ընթացքում:

Օգտակար ծառայություն՝
արտահայտված տարիներով

Շենքեր	40
Մեքենա-սարքավորումներ	4-20
Փոխադրամիջոցներ	5-8
Մարկետինգային սարքավորումներ	2-15
Այլ	2-12

Ակտիվի մնացորդային արժեքն այն գնահատված գումարն է, որը Ընկերությունը ներկա պահին կստանար ակտիվի օտարումից՝ հանած օտարման գնահատված ծախսումները, եթե ակտիվն արդեն լիներ դրա օգտակար ծառայության վերջում ակնկալվող տարիքի և վիճակի: Ակտիվների մնացորդային արժեքները և օգտակար ծառայության ժամկետները վերանայվում և անհրաժեշտության դեպքում ճշգրտվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Ոչ նյութական ակտիվներ. Ընկերության ոչ նյութական ակտիվներն ունեն սահմանափակ օգտակար ծառայություն և հիմնականում ներառում են կապիտալացված համակարգչային ծրագրակազմ: Կապիտալիզացված ծախսերը ներառում են աշխատակիցների վճարումների գծով ծախսերը՝ ծրագրակազմի մշակման անձնակազմին կատարված վճարումների գծով, և վերադիր ծախսերը՝ համապատասխան մասով: Համակարգչային ծրագրակազմի հետ կապված բոլոր մյուս ծախսերը, օրինակ. սպասարկման, ծախսագրվում են այն ժամանակ, երբ դրանք առաջանում են:

Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիան հաշվարկվում է գծային մեթոդով՝ այդ ակտիվների գնահատված օգտակար ծառայության ընթացքում:

Օգտակար ծառայություն՝
արտահայտված տարիներով

Ներքին մշակված ծրագրակազմ	10
Ձեռք բերված ծրագրակազմի լիցենզիաներ	4

Արժեզրկման դեպքում ոչ նյութական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքը նվազեցվում է մինչև հետևյալ մեծություններից նվազագույնը՝ օգտագործման արժեք կամ իրական արժեք՝ հանած օտարման ծախսերը:

Ֆինանսական գործիքներ. հիմնական չափման մոտեցումները: Իրական արժեքը այն գինն է, որը չափման ամսաթվի դրությամբ կստացվեր ակտիվի վաճառքից կամ կվճարվեր պարտավորության դիմաց, շուկայի մասնակիցների միջև բնականոն գործարքի արդյունքում: Իրական արժեքի ամենաարժանահավատ վկայություն է հանդիսանում ակտիվ շուկայում գնանշվող գինը: Ակտիվ շուկան այն շուկան է, որում շարունակական հիմունքով տեղի են ունենում ակտիվի կամ պարտավորության հետ կապված գործարքները՝ անհրաժեշտ գնային տեղեկատվություն ապահովելու համար բավարար հաճախականությամբ և ծավալով:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

Ակտիվ շուկայում շրջանառվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը չափվում է որպես առանձին ակտիվի կամ պարտավորության գնանշվող շուկայական գնի և Ընկերության կողմից պահվող գործիքների քանակության արտադրյալ: Նշվածը տեղի է ունենում նույնիսկ այն դեպքում, երբ շուկայի սովորական օրական առքուվաճառքի ծավալը բավարար չէ այդ քանակությունը կլանելու համար, և մեկ գործարքում դիրքը վաճառելու հայտի ներկայացումը կարող է ազդել գնանշվող գնի վրա:

Գնահատման մեթոդները, ինչպիսիք են գեղջված դրամական հոսքերի մոդելները կամ վերջերս կատարված «պարզած ձեռքի հեռավորության գործարքները» կամ ներդրման օբյեկտ հանդիսացող կազմակերպությունների ֆինանսական տվյալների ստացման վրա հիմնված մոդելները, օգտագործվում են՝ որոշելու այն ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը, որոնց համար արտաքին շուկայական գնանշման տեղեկատվությունը հասանելի չէ: Իրական արժեքի գնահատումների վերլուծությունը կատարվում է ըստ իրական արժեքի հիերարխիայում մակարդակի հետևյալ կերպ՝ (i) մակարդակ 1՝ չափումներ ակտիվ շուկայում նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների գնանշվող գներով (չճշգրտվող), (ii) մակարդակ 2՝ չափման գնահատման մեթոդներ, որոնցում ակտիվի կամ պարտավորության համար բոլոր էական ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն (գներ) կամ անուղղակիորեն (գների հիման վրա ստացված) դիտելի են, (iii) մակարդակ 3՝ գնահատումներ, որոնք հիմնված չեն բացառապես շուկայի դիտելի տվյալների վրա (այն է՝ գնահատման համար անհրաժեշտ են նշանակալի ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ): Իրական արժեքի հիերարխիայի մակարդակների միջև փոխանցումները համարվում են տեղի ունեցած հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

Գործարքի հետ կապված ծախսումները լրացուցիչ ծախսումներն են, որոնք ուղղակիորեն վերագրելի են ֆինանսական գործիքի ձեռքբերմանը, թողարկմանը կամ օտարմանը: Լրացուցիչ ծախսումն այն ծախսումն է, որը կազմակերպությունը չէր կրի, եթե գործարքը տեղի չունենար: Գործարքի հետ կապված ծախսումները ներառում են գործակալներին (ներառյալ՝ որպես վաճառքի գործակալ հանդես եկող աշխատակիցներին), խորհրդատուներին, միջնորդներին, դիլերներին վճարված միջնորդավճարները և կոմիսիոն վճարները, կարգավորող մարմինների և արժեթղթերի փոխանակման գործակալությունների կողմից գանձումները, սեփականության իրավունքի փոխանցման հետ կապված հարկերը և վճարները: Գործարքի հետ կապված ծախսումները չեն ներառում պարտատուների հավելավճարները և գեղջերը, ֆինանսական ծախսերը, ներքին վարչական կամ պահպանման ծախսերը:

Ամորտիզացված արժեքն այն գումարն է, որով ֆինանսական գործիքը գնահատվել է սկզբնական ճանաչման պահին՝ հանած հիմնական գումարի մարումները, գումարած հաշվեգրված տոկոսները և ֆինանսական ակտիվների համար՝ հանած ակնկալվող պարտքային կորուստների գծով ցանկացած նվազեցում: Հաշվեգրված տոկոսները ներառում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ գործարքի հետ կապված հետաձգված ծախսումների և հավելավճարի կամ գեղջի ամորտիզացիան՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Հաշվեգրված տոկոսային եկամուտը և հաշվեգրված տոկոսային ծախսը, ներառյալ հաշվեգրված արժեկտրոնը և ամորտիզացված գեղջը կամ հավելավճարը (ներառյալ՝ առաջացման պահին հետաձգված վճարները, եթե կան այդպիսիք) առանձին չեն ներկայացվում և ներառվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվության համապատասխան հոդվածի հաշվեկշռային արժեքում:

Արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը համապատասխան ժամանակահատվածի կտրվածքով տոկոսային եկամտի կամ տոկոսային ծախսի բաշխման այնպիսի մեթոդ է, որը հանգեցնում է հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ կիրառվող հաստատուն պարբերական տոկոսադրույքի (արդյունավետ տոկոսադրույք): Արդյունավետ տոկոսադրույքն այն դրույքն է, որը ֆինանսական գործիքի գործողության ակնկալվող ժամկետի կամ համապատասխան դեպքերում ավելի կարճ ժամանակահատվածի համար գնահատված դրամական միջոցների ապագա վճարումները կամ ստացվելիք գումարները (չներառելով ապագա պարտքային կորուստները) գեղջում է ճշգրիտ մինչև ֆինանսական գործիքի զուտ հաշվեկշռային արժեքը: Արդյունավետ տոկոսադրույքը գեղջում է փոփոխական տոկոսադրույք ունեցող գործիքների դրամական միջոցների հոսքերը մինչև հաջորդ տոկոսադրույքի վերագնանշման ամսաթիվը, բացառությամբ այն պարզևավճարի կամ գեղջի, որն արտացոլում է գործիքում սահմանված լողացող տոկոսադրույքի կամ շուկայական դրույքներով չսահմանված այլ փոփոխականների նկատմամբ վարկային սփրեդը: Այդպիսի պարզևավճարները կամ գեղջերն ամորտիզացվում են գործիքի ողջ գործողության ակնկալվող ժամանակահատվածի ընթացքում: Ներկա արժեքի հաշվարկումը ներառում է պայմանագրի կողմերի միջև վճարված կամ ստացված բոլոր վճարները, որոնք արդյունավետ տոկոսադրույքի անբաժանելի մասն են կազմում:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

Ֆինանսական գործիքներ. սկզբնական ճանաչում. Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով: Բոլոր մնացած ֆինանսական գործիքները սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով՝ ճշգրտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ իրական արժեքի լավագույն վկայությունն է գործարքի գինը: Սկզբնական ճանաչման ժամանակ շահույթ կամ վնաս ճանաչվում է միայն այն ժամանակ, երբ կա իրական արժեքի և գործարքի գնի միջև տարբերություն, որը կարող է ապացուցվել միևնույն գործիքում դիտելի ընթացիկ շուկայական այլ գործարքներով կամ գնահատման մեթոդով, որի ելակետային տվյալները ներառում են միայն դիտելի շուկայական տվյալները: Սկզբնական ճանաչումից հետո ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքների և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներում ներդրումների գծով ճանաչվում է ակնկալվող պարտքային կորուստ անմիջապես հանգեցնելով հաշվապահական վնասի:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում և հետագա չափում. գնահատման կատեգորիաները: Ընկերությունը ֆինանսական ակտիվները դասակարգում է ամորտիզացված արժեքով:

Ֆինանսական ակտիվների դասակարգում և հետագա չափում. Բիզնես մոդել: Բիզնես մոդելն արտացոլում է այն մեթոդը, որի միջոցով Ընկերությունը կառավարում է իր ակտիվները՝ դրամական հոսքերի հավաքագրման նպատակով. արդյոք Ընկերության նպատակն է՝ (i) ակտիվներից հավաքագրել բացառապես պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը («ակտիվների պահում պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով»), թե (ii) ակտիվներից հավաքագրել և՛ պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը, և՛ ակտիվների վաճառքից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերը («ակտիվների պահում պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման և վաճառքի նպատակով»), կամ, եթե (i) կամ (ii) պարբերությունները կիրառելի չեն, ֆինանսական ակտիվները դասակարգվում են «այլ» բիզնես մոդելի և չափվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Բիզնես մոդելը որոշվում է ակտիվների խմբի համար (պորտֆելի մակարդակով), հիմնվելով այն գործողությունների բոլոր պատշաճ ապացույցների վրա, որոնք Ընկերությունը մտադիր է իրականացնել գնահատման ամսաթվի դրությամբ առկա պորտֆելի համար սահմանված նպատակին հասնելու համար:

Ֆինանսական ակտիվներ. դասակարգում և հետագա չափում. դրամական միջոցների հոսքերի բնութագրերը. Եթե բիզնես մոդելը նախատեսում է ակտիվների պահում պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի ստացման կամ պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերի և վաճառքի համար, ապա Ընկերությունը գնահատում է, թե արդյոք պայմանագրային դրամական հոսքերն իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարումներ: Պարունակվող ածանցյալ գործիքներով ֆինանսական ակտիվները դիտարկվում են ամբողջ ծավալով՝ որոշելու, թե արդյոք նրանց դրամական միջոցների հոսքերը համապատասխանում են միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարումների հատկանիշներին: Նման գնահատումն իրականացնելիս՝ Ընկերությունը հաշվի է առնում, թե արդյոք պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերը համապատասխանում են բազային վարկային համաձայնագրին, այսինքն՝ տոկոսները ներառում են միայն վարկային ռիսկը, փողի ժամանակային արժեքը, այլ բազային վարկային ռիսկերը և շահույթի մարժան:

Այն դեպքերում, երբ պայմանագրային պայմաններն առաջացնում են ռիսկի ենթարկվածություն կամ անկայունություն, որն անհամատեղելի է վարկավորման բազային մեխանիզմի հետ, ֆինանսական ակտիվը դասակարգվում և չափվում է իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով: Միայն մայր գումարի և տոկոսի վճարումների գնահատումը կատարվում է ակտիվի սկզբնական ճանաչման ժամանակ և հետագայում այն չի վերանայվում:

Ֆինանսական ակտիվների արժեքի կորուստ. ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատված պահուստ. Ընկերությունը կանխատեսումային հիմունքով գնահատում է ամորտիզացված արժեքով չափվող և իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքների, ինչպես նաև վարկային պարտավորությունների և ֆինանսական երաշխիքների պայմանագրերի գծով հնարավոր ակնկալվող պարտքային կորուստները: Ընկերությունը գնահատում է պարտքային գործիքների հետ կապված ակնկալվող պարտքային կորուստը և ճանաչում է կորստի պահուստը հաշվետու յուրաքանչյուր ամսաթվի դրությամբ:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատումը արտացոլում է. i) անաչառ և հավանականությամբ կշռված գումարը, որը որոշվում է հնարավոր արդյունքների տիրույթի գնահատման միջոցով. (ii) փողի արժեքը ժամանակի մեջ, և (iii) անցյալ իրադարձությունների, ընթացիկ պայմանների և կանխատեսվող ապագա տնտեսական պայմանների վերաբերյալ ողջ հիմնավոր և հավաստի տեղեկությունները, որոնք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ հասանելի են առանց անհարկի միջոցների և ռեսուրսների ծախսման:

Ամորտիզացված արժեքով չափվող պարտքային գործիքները, առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերը, և տրված փոխառությունները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են՝ նվազեցված ակնկալվող պարտքային կորուստի պահուստի չափով:

Ընկերությունը ճանաչում է ակնկալվող պարտքային կորուստների պահուստ հետևյալ ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ, որոնք չեն չափվում իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

- Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ,
- Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր,
- Ժամկետային ավանդներ:

Ակնկալվող պարտքային կորուստները կորստի պահուստի միջոցով պետք է չափվեն հետևյալ մեծություններով.

- 12-ամսյա ակնկալվող պարտքային կորուստներ, այսինքն՝ ակտիվի ժամկետի ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստներ, որոնք կարող են առաջանալ հաշվետու ամսաթվից հետո 12 ամսվա ընթացքում ֆինանսական գործիքի դեֆոլտի իրադարձությունների արդյունքում, (ներկայացվում է որպես Փուլ 1), կամ
- Ակնկալվող պարտքային կորուստներ ակտիվի ողջ ժամկետի ընթացքում, որոնք կարող են առաջանալ ֆինանսական գործիքի ողջ տևողության ընթացքում բոլոր դեֆոլտի իրադարձությունների արդյունքում (ներկայացվում է որպես Փուլ 2 և Փուլ 3):

Ակնկալվող պարտքային կորուստների չափման համար Ընկերությունը կիրառում է ՖՀՄՍ 9-ի պարզեցված մոտեցում, որն օգտագործում է ակտիվի տևողության ողջ ընթացքում ակնկալվող պարտքային կորուստի պահուստ բոլոր առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար (Ծանոթագրություն 12):

Ֆինանսական ակտիվներ. դուրսգրում. Ֆինանսական ակտիվները ամբողջությամբ կամ մասամբ դուրս են գրվում այն ժամանակ, երբ Ընկերությունը սպառել է դրանց վերականգնման բոլոր գործնական հնարավորությունները և եզրակացրել է, որ չկան այդպիսի ակտիվների վերականգնման հիմնավորված ակնկալիքներ: Վերականգնման հիմնավորված ակնկալիքների բացակայության հիմնական հայտանիշ է հանդիսանում վերջնաժամկետի լրանալը: Դուրսգրումն իրենից ներկայացնում է ակտիվի ապաճանաչում: Ընկերությունը կարող է դուրս գրել դեռևս հարկադիր բռնագանձման գործընթացում գտնվող ֆինանսական ակտիվները, այն դեպքում, երբ Ընկերությունը փորձում է բռնագանձել պայմանագրային պարտավորության գումարները՝ առանց վերականգնման ողջամիտ ակնկալիքի:

Ֆինանսական ակտիվներ. ապաճանաչում. Ընկերությունը ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվը, երբ. (ա) ակտիվը մարվել է կամ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցրել են իրենց ուժը կամ (բ) Ընկերությունը փոխանցել է ֆինանսական ակտիվից դրամական հոսքերի նկատմամբ իրավունքները կամ կնքել է ակտիվների փոխանցման պայմանագիր, միաժամանակ (i) փոխանցելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր Էական ռիսկերն ու հատույցները կամ (ii) չփոխանցելով և նաև չպահպանելով ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր Էական ռիսկերն ու հատույցները, սակայն չպահպանելով նաև ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Վերահսկողությունը պահպանվում է, եթե գործարքի կողմը չունի գործնական հնարավորություն՝ ակտիվը ամբողջությամբ վաճառելու ոչ կապակցված երրորդ կողմին՝ առանց վաճառքի լրացուցիչ սահմանափակումներ սահմանելու անհրաժեշտության:

Ֆինանսական ակտիվներ. փոփոխություն: Ֆինանսական ակտիվի փոփոխությունը տեղի է ունենում այն ժամանակ, երբ ֆինանսական ակտիվի դրամական միջոցների հոսքերը կարգավորող պայմանագրային պայմանները վերանայվում են կամ այլ կերպ փոփոխվում ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման և մարման ժամկետի միջև ընկած ժամանակահատվածում: Փոփոխությունն ազդում է պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի գումարի և/կամ ժամանակի վրա՝ անմիջապես կամ ապագա ամսաթվով:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

Ֆինանսական պարտավորություններ, չափման կատեգորիաները. Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող:

Ֆինանսական պարտավորություններ, ապաճանաչում. Ֆինանսական պարտավորություններն ապաճանաչվում են դրանց մարման պարագայում (այսինքն, երբ պարտավորությունը կատարվում է, կամ պայմանագրով նշված պարտավորությունը դադարում է կամ սպառվում է դրա իրականացման ժամկետը):

Ապաճանաչված ֆինանսական պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և վճարված ու վճարման ենթակա հատուցման միջև տարբերությունը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում:

Ֆինանսական պարտավորություններ, հաշվանցում. Ֆինանսական պարտավորությունները հաշվանցվում են և զուտ գումարը ներկայացվում է ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում միայն այն դեպքում, երբ առկա է ճանաչված գումարները հաշվանցելու համար իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք և կա մտադրություն կամ մարելու զուտ արժեքը, կամ էլ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը: Դիտարկվող հաշվանցման իրավունքը (ա) չպետք է կախված լինի ապագա իրադարձությունից և (բ) պետք է իրավաբանական ուժ ունենա բոլոր հետևյալ հանգամանքներում՝ (i) բնականոն գործունեության ընթացքում, (ii) դեֆոլտի դեպքում և (iii) անվճարունակության կամ սնանկության դեպքում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ. Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ներառում են առձեռն դրամական միջոցները, բանկերում պահվող ցպահանջ ավանդները և այլ կարճաժամկետ բարձր իրացվելիություն ունեցող ներդրումները՝ երեք ամիս կամ դրանից պակաս սկզբնական մարման ժամկետով: Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվանցվում են ամորտիզացված արժեքով, քանի որ (i) դրանք պահվում են պայմանագրային դրամական միջոցների հոսքերի հավաքագրման նպատակով, և այդ դրամական միջոցների հոսքերն իրենցից ներկայացնում են միայն մայր գումարի և տոկոսագումարի վճարում, և (ii) դրանք չեն որոշված որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Բացառապես օրենսդրությամբ պարտադիր բնութագրերը, ինչպես օրինակ՝ որոշ երկրներում գործող՝ պարտավորություններից ազատման օրենսդրությունը, ազդեցություն չեն ունենում միայն մայր գումարի և տոկոսագումարի թեստի վրա, եթե դրանք ներառված չեն պայմանագրային պայմաններում, որպեսզի այդ բնութագիրը կիրառվի նույնիսկ այն դեպքում, եթե օրենսդրությունը հետագայում փոխվի:

Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր. Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերը հաշվեզրվում են, երբ գործընկերը կատարում է պայմանագրով նախատեսված իր պարտավորությունները, և չափվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Փոխառություններ. Փոխառությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Վարձակալության գծով պարտավորություններ. Վարձակալության պայմանագրերից բխող պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման պահին չափվում են ներկա արժեքով: Վարձակալության գծով պարտավորությունները ներառում են հետևյալ վարձակալության վճարների զուտ ներկա արժեքը.

- հաստատուն վճարներ (ներառյալ, ըստ էության, հաստատուն վճարումները) հանած ստացման ենթակա վարձակալության խրախուսումները,
- վարձակալության փոփոխուն վճարները, որոնք կախված են ինդեքսից կամ դրույքաչափից և սկզբնապես չափվում են օգտագործելով մեկնարկի ամսաթվի դրությամբ գործող ինդեքսը կամ դրույքաչափը,
- վարձակալության պայմանագրերը դադարեցնելու համար տուգանքների վճարները, եթե վարձակալության ժամկետը արտացոլում է Շնկերության կողմից այդ օպցիոնի իրագործումը:

Վարձակալության երկարաձգման և դադարեցման օպցիոնները նախատեսված են Շնկերության մի շարք պայմանագրերում: Այս պայմաններն օգտագործվում են Շնկերության գործունեության մեջ օգտագործվող ակտիվները կառավարելիս առավելագույն գործառնական ճկունություն ասպահովելու համար: Պարտավորության գնահատումը ներառում է նաև վարձակալության վճարներ, որոնք կկատարվեն որպես երկարաձգման օպցիոնների իրագործման մաս, եթե բավարար վստահություն կա, որ վարձակալությունը կերկարաձգվի:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

Վարձակալության վճարները գեղջվում են՝ օգտագործելով վարձակալության պայմանագրով ենթադրվող տոկոսադրույքը: Եթե այս դրույքաչափը հնարավոր չէ հեշտությամբ որոշել, ինչը, որպես կանոն, տեղի է ունենում Ընկերության մոտ առկա վարձակալության պայմանագրերի դեպքում, ապա Ընկերությունն օգտագործում է լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը, որը այն դրույքաչափն է, որով Ընկերությունը կարող էր համանման ժամանակահատվածում և համանման ապահովությամբ ներգրավել փոխառու միջոցներ, որոնք անհրաժեշտ կլինեին համանման տնտեսական պայմաններում օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի արժեքին համարժեք ակտիվ ձեռք բերելու համար:

Լրացուցիչ փոխառության տոկոսադրույքը որոշելու համար Ընկերությունը.

- հնարավորության դեպքում, որպես նախնական տեղեկատվություն օգտագործում է վերջերս երրորդ անձի կողմից ստացված ֆինանսավորման վերաբերյալ տեղեկատվությունը և ճշգրտում է այն, հաշվի առնելով ֆինանսավորումը ստանալու պահից հետո տեղի ունեցած ֆինանսավորման պայմանների փոփոխությունները,
- օգտագործում է ձևավորման այնպիսի մոտեցում, որի դեպքում հաշվարկը սկսվում է առանց ռիսկի տոկոսադրույքից, որը ճշգրտվում է պարտքային ռիսկի չափով, և
- կատարում է ճշգրտումներ հաշվի առնելով վարձակալության պայմանագրի առանձնահատկությունները, օրինակ, վարձակալության ժամկետը, երկիրը, արժույթը և ապահովությունը:

Վարձակալության վճարները բաժանվում են պարտավորությունների հիմնական գումարի և ֆինանսական ծախսերի: Ֆինանսական ծախսերը ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում վարձակալության ամբողջ ժամանակահատվածի ընթացքում՝ յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի պարտավորության մնացորդի վրա հաստատուն պարբերական տոկոսադրույքն ապահովելու համար:

Շահութահարկ. Շահութահարկը ներկայացվում է ֆինանսական հաշվետվություններում համաձայն օրենսդրության, որն, ըստ Էուրոյան, գործում է կամ ուժի մեջ է մտել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ: Շահութահարկի գծով ծախսը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից և ճանաչվում է տարվա շահույթում կամ վնասում, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այն ճանաչվում է այլ համապարփակ եկամտում կամ անմիջապես սեփական կապիտալում, քանի որ վերաբերում է այնպիսի գործարքների, որոնք տվյալ կամ այլ ժամանակաշրջանում ճանաչվում են այլ համապարփակ եկամտում կամ անմիջապես սեփական կապիտալում:

Ընթացիկ հարկն այն գումարն է, որը ենթակա է վճարման կամ հարկային մարմիններից փոխհատուցման և վերաբերում է ընթացիկ կամ նախորդ ժամանակաշրջանների հարկվող շահույթներին կամ վնասներին: Շահութահարկից տարբերվող այլ հարկերը, ճանաչվում են գործառնական ծախսերում:

Հետաձգված հարկերը հաշվարկվում են՝ կիրառելով հաշվեկշռային պարտավորության մեթոդը հետագա տարիներին փոխանցվող հարկային վնասի և ժամանակավոր տարբերությունների համար, որոնք առկա են ֆինանսական հաշվետվությունների նպատակով օգտագործվող ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքները և հարկային նպատակով օգտագործվող արժեքները համեմատելիս: Համաձայն սկզբնական ճանաչման վերաբերյալ բացառության, հետաձգված հարկը չի գրանցվում այն ժամանակավոր տարբերությունների դեպքում, երբ ակտիվի կամ պարտավորության սկզբնական ճանաչումը կատարվում է այնպիսի գործարքում, որը չի հանդիսանում ձեռնարկատիրական գործունեության միավորում և որը սկզբնապես գրանցվելիս, ազդեցություն չունի ո՛չ հաշվապահական, և ո՛չ էլ հարկվող շահույթի վրա: Հետաձգված հարկային մնացորդները չափվում են կիրառելով հարկային դրույքները, որոնք, ըստ Էուրոյան, գործում են կամ ուժի մեջ են մտել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ և որոնք ակնկալվում է կիրառել այն ժամանակահատվածներում, երբ ժամանակավոր տարբերությունները հակադարձվեն կամ նախորդ ժամանակաշրջաններից բերված հարկային վնասն օգտագործվի: Նվազեցվող ժամանակավոր տարբերությունների և նախորդ ժամանակաշրջաններից բերված հարկային վնասի մասով հետաձգված հարկային ակտիվը գրանցվում է միայն այն չափով, որքանով հավանական է, որ առկա կլինի հարկվող շահույթ, որի դիմաց կարող են օգտագործվել նվազեցումները:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

Ընկերության անորոշ հարկային դիրքերը գնահատվում են դեկլարացիայի կողմից յուրաքանչյուր հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում: Ծախսերի հարկի գծով պարտավորությունները հաշվի են առնվում այն դեպքում, երբ դեկլարացիաները գտնվում է, որ լրացուցիչ հարկային պարտավորությունների առաջացման հավանականությունը ավելի մեծ է, քան դրանց բացակայությունը, եթե Ընկերության հարկային գործունեությունը վիճարկվի հարկային մարմինների կողմից: Գնահատումը հիմնված է այն հարկային օրենքների և համապատասխան իրավական ակտերի մեկնաբանությունների վրա, որոնք, ըստ էության, գործում են կամ ուժի մեջ են մտել հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ, ինչպես նաև նմանատիպ հարցերի շուրջ ցանկացած հայտնի դատական կամ այլ որոշումների վրա: Տուգանքների, տուգանքների և հարկերի, բացառությամբ շահութահարկի, գծով պարտավորությունները ճանաչվում են դեկլարացիայի կողմից՝ հիմք ընդունելով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ պարտավորությունների մարման համար պահանջվող ծախսերի լավագույն գնահատականը:

Ավելացված արժեքի հարկ. Վաճառքին վերաբերող ավելացված արժեքի հարկը ենթակա է վճարման հաճախորդներին ապրանքների հանձնման կամ ծառայությունների մատուցման ժամանակ: Գնմանը վերաբերող ԱԱՀ-ը սովորաբար հաշվանցվում է վաճառքին վերաբերող ԱԱՀ-ի դիմաց, ԱԱՀ-ի հարկային հաշիվը ստանալուց և հաստատելուց հետո: Հարկային մարմինները թույլատրում են ԱԱՀ-ը հաշվարկել զուտ հիմունքով: Վաճառքին և գնումներին վերաբերող ԱԱՀ-ի գումարները ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են համախառն հիմունքով և առանձին բացահայտվում են որպես ակտիվ և պարտավորություն: Դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման համար պահուստ ստեղծելու դեպքում արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է պարտապանի համախառն գումարում, ներառյալ ԱԱՀ-ը:

Պաշարներ. Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գույք արժեքից նվազագույնով: Պաշարների ինքնարժեքը որոշվում է «առաջինը մուտք, առաջինը ելք» սկզբունքով: Իրացման գույք արժեքը սովորական գործունեության ընթացքում վաճառքի ենթադրվող գինն է՝ հանած համալրման և վաճառքը կազմակերպելու համար անհրաժեշտ ծախսումները:

Կանխավճարներ. Կանխավճարները հաշվառվում են սկզբնական արժեքով՝ հանելով արժեզրկման համար պահուստը: Կանխավճարները դասակարգվում են որպես ոչ ընթացիկ, երբ կանխավճարին վերաբերող ապրանքներն ու ծառայությունները ակնկալվում է ստանալ մեկ տարի հետո կամ երբ կանխավճարը վերաբերում է այնպիսի ակտիվի, որը սկզբնական ճանաչման ժամանակ կդասակարգվի որպես ոչ ընթացիկ: Ակտիվներ ձեռք բերելու գծով կանխավճարները փոխանցվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ Ընկերությունը ստանում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողություն և հավանական է, որ ակտիվի հետ կապված ապագա տնտեսական օգուտները կհոսեն դեպի Ընկերություն: Այլ կանխավճարները ծախսագրվում են շահույթի կամ վնասի կազմում, երբ կանխավճարի հետ կապված ապրանքը կամ ծառայությունը ստացվում է: Եթե կա այնպիսի հայտանիշ, որ կանխավճարին վերաբերող ակտիվները, ապրանքները կամ ծառայությունները չեն ստացվի, ապա կանխավճարի հաշվեկշռային արժեքը համապատասխանաբար դուրս է գրվում և արժեզրկումից կորուստը ճանաչվում է տարվա շահույթում կամ վնասում:

Պահուստներ պարտավորությունների և վճարների համար. Պարտավորությունների և վճարների գծով պահուստները անորոշ ժամանակով կամ գումարով ոչ ֆինանսական պարտավորություններ են:

Հասույթի ճանաչում. Ապրանքների վաճառքից հասույթը ճանաչվում է ապրանքների սեփականության հետ կապված ռիսկերի և հատույցների փոխանցման պահին, սովորաբար, երբ ապրանքները առաքվում են: Եթե Ընկերությունը համաձայնում է ապրանքները տեղափոխել նշված վայր, հասույթը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ ապրանքները փոխանցվում են հաճախորդին նշանակման վայրում: Հասույթը ճանաչվում է գործարքի գևի չափով: Գործարքի գինն այն հատուցման գումարն է, որի իրավունքը ընկերությունը ակնկալում է հաճախորդին խոստացված ապրանքների կամ ծառայությունների նկատմամբ վերահսկողությունը փոխանցելու դիմաց՝ բացառությամբ երրորդ անձանց անուկից հավաքագրված գումարները: Վաճառքները ներկայացվում են առանց ԱԱՀ-ի և գեղչերի:

Վաճառքը ճանաչվում է այն ժամանակ, երբ ապրանքների նկատմամբ վերահսկողությունը փոխանցվել է, այսինքն՝ երբ ապրանքները փոխանցվել են հաճախորդին, վերջինս ունի ապրանքներն իր հայեցողությամբ տնօրինելու լիակատար հնարավորություն, և չկան չմարված պարտավորություններ, որոնք կազդեին հաճախորդի կողմից ապրանքների ընդունման վրա:

3 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթներ (շարունակություն)

Փոխանցումն իրականացվում է այն ժամանակ, երբ ապրանքները հաճախորդին հանձնվում են Ընկերության պահեստում, հնամաշության և կորստի ռիսկերը փոխանցվում են հաճախորդին, և հաճախորդը կամ ապրանքն ընդունել է պայմանագրին համապատասխան, սպառվել է ընդունումը վիճարկելու համար նախատեսված ժամանակահատվածը, կամ Ընկերությունն ունի օբյեկտիվ ապացույց, որ ընդունման բոլոր չափանիշները բավարարվել են:

Չեղչված հիմունքով վաճառքից ստացված հասույթը ճանաչվում է պայմանագրում նշված գնի հիման վրա՝ առանց գնահատված ծավալի գեղչերի: Ընկերությունը չի ակնկալում այնպիսի պայմանագրեր, երբ խոստացված ապրանքների կամ ծառայությունների հաճախորդին փոխանցելու և հաճախորդի կողմից վճարման միջև ընկած ժամանակահատվածը գերազանցում է մեկ տարին: Հետևաբար, Ընկերությունը որևէ գործարքի գին որևէ մեկը չի ճշգրտում փողի ժամանակային արժեքի տեսանկյունից: Չեղչերը տրամադրվում են վաճառքի ժամանակ՝ կոնկրետ ժամանակային կետի հիմունքով:

Ֆինանսավորման որևէ տարր ներկա չի համարվում, քանի որ վաճառքն իրականացվում է 30 օր տարաժամկետ վճարման պայմանով, ինչը համահունչ է շուկայում ընդունված գործելակերպերին: Դեբիտորական պարտքը ճանաչվում է ապրանքների առաքման ժամանակ, հաշվի առնելով, որ դա այն պահն է, երբ հատուցումը դառնում է անվերապահ, քանի որ մինչև վճարման կատարման օրը պահանջվում է միայն ժամանակի անցում:

Հատուցումներ աշխատակիցներին. Աշխատավարձը, պետական կենսաթոշակային և Հայաստանի Հանրապետության սոցիալական ապահովության ֆոնդերին հատկացումները, տարեկան վճարովի արձակուրդը, հիվանդության պատճառով բացակայությունը և պարգևավճարները հաշվեգրվում են այն տարում, երբ տվյալ հատուցումները որոշող համապատասխան ծառայությունները մատուցվել են Ընկերության աշխատակիցների կողմից:

Ավանդային պարտավորություններ: Ավանդային պարտավորությունը ճանաչվում է, երբ վերադարձվող տարաները առաքվում են հաճախորդին: Այնուհետև «վերադարձման ենթակա տարաներ գործարանում/պահեստում» ակտիվը վերադասակարգվում է որպես «վերադարձման ենթակա տարաներ՝ առևտրի մեջ»: Փոխանցումը տեղի է ունենում հաշվեկշռային արժեքով՝ բազմապատկած քանակով: Վերադարձման ենթակա տարաների հաշվեկշռային արժեքը հավասար է ավանդի արժեքին: Այս վերադասակարգումը տեղի է ունենում ամսական կտրվածքով: Կատարվում է գնահատում կոտրված կամ կորած վերադարձվող տարաների քանակի և արժեքի վերաբերյալ, որոնց վերադարձը չի ակնկալվում: Այս գնահատումը ձևակերպվում է որպես կրճատում՝ ինչպես վերադարձման ենթակա կոնտեյներների, այնպես էլ ավանդային պարտավորության հաշվում, և հիմնված է վերադարձի տեմպերի պատմական օրինաչափությունների և ղեկավարության նախկին փորձի վրա:

Դրամական հոսքերի հաշվետվությունում արտարժույթի տարբերությունների ներկայացում: Ընկերությունը որոշում է կայացրել արտարժույթի տարբերությունները բացառել դեբիտորական և կրեդիտորական պարտքերի հաշիվների փոփոխությունների գումարներից և դրանց գումարները ներկայացնել որպես ճշգրտում՝ անկանխիկ հոդվածներից ստացված շահույթում՝ նախքան հարկումը:

Թողարկումից հետո ֆինանսական հաշվետվությունների փոփոխություն. Թողարկումից հետո ֆինանսական հաշվետվությունների ցանկացած փոփոխություն պահանջում է Ընկերության ղեկավարության հաստատումը, ով լիազորել է այդ ֆինանսական հաշվետվությունների թողարկումը:

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության Էական գնահատականներ և դատողություններ

Ընկերությունը կատարում է հաշվապահական հաշվառման գնահատականներ և ենթադրություններ, որոնք ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված գումարների և հաջորդ ֆինանսական տարվա ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքների վրա: Գնահատականներն ու դատողությունները շարունակական կերպով վերանայվում են և հիմնված են ղեկավարության փորձի և այլ գործոնների վրա, ինչպիսիք են հետագա իրադարձությունների ակնկալիքները, որոնք առկա պայմաններում տրամաբանական են համարվում: Գնահատականներից բացի, ղեկավարությունը կատարում է նաև մասնագիտական դատողություններ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության կիրառման գործընթացում: Մասնագիտական դատողությունները, որոնք առավել նշանակալի ազդեցություն ունեն ֆինանսական հաշվետվություններում ճանաչված արժեքների վրա, և գնահատականները, որոնք կարող են հիմք հանդիսանալ հաջորդ ֆինանսական տարվա ակտիվների և պարտավորությունների հաշվեկշռային արժեքներում նշանակալի ճշգրտման համար, հետևյալն են.

4 Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության Էական գնահատականներ և դատողություններ (շարունակություն)

Հարկային օրենսդրություն. ՀՀ հարկային և մաքսային օրենսդրությունը ենթակա են տարբեր մեկնաբանումների: Ղեկավարության համոզմամբ՝ հարկային օրենսդրության հիման վրա կատարված իր մեկնաբանություններն ու գնահատականները պատշաճ և հիմնավորելի են, սակայն որևէ երաշխիք չի կարող տրվել առ այն, որ դրանք չեն վիճարկվի հարկային մարմինների կողմից: Տե՛ս Ծանոթագրություն 20:

Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետը. Հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության ժամկետի գնահատումը կատարվում է՝ ելնելով մասնագիտական դատողությունից, հիմք ընդունելով համանման ակտիվների գծով առկա փորձը: Այս ակտիվներում մարմնավորվող ապագա տնտեսական օգուտները հիմնականում կստացվեն դրանց օգտագործումից: Սակայն մի շարք այլ գործոններ, ինչպիսիք են՝ տեխնիկական կամ առևտրային տեսանկյունից մաշվածությունը, հաճախ հանգեցնում են տվյալ ակտիվների հետ կապված տնտեսական շահույթի նվազմանը: Ղեկավարությունը գնահատում է հիմնական միջոցների օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետը՝ հիմք ընդունելով ակտիվների տեխնիկական վիճակը, և հաշվի առնելով հաշվարկային ժամանակահատվածը, որի ընթացքում տվյալ ակտիվները Ընկերության համար կառաջացնեն տնտեսական շահույթ: Հաշվի են առնվում հետևյալ հիմնական գործոնները. ա) ակտիվների ակնկալվող օգտագործման ժամկետը, բ) սարքավորումների ակնկալվող մաշվածությունը, որը կախված է շահագործման բնութագրերից և տեխնիկական սպասարկման ծրագրից, և գ) տեխնիկական կամ առևտրային տեսանկյունից մաշվածությունը, որն առաջանում է շուկայի պայմանների փոփոխության հետևանքով:

Եթե ակտիվների օգտակար ծառայության գնահատված ժամկետները ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներից տարբերվեն 10%-ով, ամորտիզացիոն մասհանումները կաճեին/կնվազեին 94,178 հազ. ՀՀ դրամով 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին ավարտված տարվա համար (2020թ. կաճեին/կնվազեին 106,021 հազ. ՀՀ դրամով):

5 Անցում նոր կամ վերանայված ստանդարտներին և մեկնաբանություններին

COVID 19-ով պայմանավորված վարձավճարների գծով արտոնություններ. ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխություն (թողարկվել է 2020 թ. մայիսի 28-ին ուժի մեջ է մտնում 2020թ. հունիսի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Փոփոխությամբ վարձակալներին տրվում է հայեցողական հնարավորություն՝ որոշելու, թե արդյոք COVID 19-ով պայմանավորված վարձավճարների գծով արտոնությունները հանդիսանում են վարձակալության պայմանների փոփոխություն: Վարձակալները կարող են իրենց հայեցողությամբ վարձավճարների գծով արտոնությունների չափումը իրականացնել այնպես, ինչպես եթե դրանք չհանդիսանային վարձակալության պայմանների փոփոխություն: Գործնական նպատակահարմարությամբ պայմանավորված այս լուծումը վերաբերում է միայն այն վարձավճարների գծով արտոնություններին, որոնք ուղղակիորեն հանդիսանում են COVID-19 համավարակի հետևանք, և միայն այն դեպքում, եթե բավարարված են հետևյալ բոլոր պայմանները. վարձավճարներում փոփոխությունները հանգեցնում են վարձակալության դիմաց հատուցման այնպիսի վերանայման, որ այն ըստ Էոլթյան հավասար լինի, կամ չզերազանցի վերանայումից անմիջապես առաջ վարձակալության դիմաց հատուցման գումարը. վարձավճարների ցանկացած նվազեցում ազդում է միայն 2021թ.հունիսի 30-ից ոչ ոչ վճարման ենթակա վճարումների վրա. և վարձակալության այլ պայմանների մեջ տեղի չեն ունենում Էական փոփոխություններ: Փոփոխության կիրառումը որևէ ազդեցություն չի ունեցել օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվի վրա:

Ստորև թվարկված վերանայված ստանդարտների կիրառումը Ընկերության համար պարտադիր է՝ սկսած 2021թ. հունվարի 1-ից, սակայն դրանք Էական ազդեցություն չեն ունեցել Ընկերության վրա.

Բազային տոկոսադրույքի (IBOR) բարեփոխում. ՖՀՄՍ 9-ի, ՀՀՄՍ 39-ի, ՖՀՄՍ 7-ի, ՖՀՄՍ 4-ի և ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխություններ - Փուլ 2 (թողարկված են 2020թ. օգոստոսի 27-ին և ուժի մեջ են մտնում 2021թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Փուլ 2-ի ուղղումներն ուղղված են բարեփոխումների ներդրման արդյունքում ի հայտ եկող հարցերի լուծմանը, ներառյալ այն հարցերի, որոնք վերաբերում են մեկ բազային տոկոսադրույքի փոխարինմանը այլընտրանքայինով: Փոփոխությունները վերաբերում են հետևյալ ոլորտներին.

5 Անցում նոր կամ վերանայված ստանդարտներին և մեկնաբանություններին (շարունակություն)

- *Բազային տոկոսադրույքի բարեփոխումից բխող դրամական միջոցների պայմանագրային հոսքերի որոշման հիմքում ընկած փոփոխությունների մշակում.* («IBOR բարեփոխում»): Ամորտիզացված արժեքով չափման ենթակա գործիքների համար, փոփոխություններով նախատեսված է, որ գործնական նպատակահարմարությունից ելնելով, կազմակերպությունները IBOR- ի բարեփոխման արդյունքում պայմանագրային դրամական հոսքերի որոշման հիմքի փոփոխությունը պետք է հաշվարկեն արդյունավետ տոկոսադրույքի արդիականացման միջոցով, օգտագործելով ՖՀՄՍ 9-ի B5.4.5 պարբերության ուղեցույցը: Հետևաբար, այդ ժամանակ շահույթ կամ վնաս չի ճանաչվել: Այս գործնական նպատակահարմարությունը կիրառելի է միայն այդպիսի փոփոխության նկատմամբ և այնքանով, որքանով այն անհրաժեշտ է որպես IBOR բարեփոխման ուղղակի հետևանք, և նոր հիմքը տնտեսապես համարժեք է նախորդ հիմքին: ՖՀՄՍ 9-ի ներդրման ժամանակավոր արտոնությունից օգտվող ապահովագրողները նույնպես պետք է առաջնորդվեն նույն գործնական նպատակահարմարությամբ: Նաև փոփոխվել է ՖՀՄՍ 16-ը, ըստ որի վարձակալներից պահանջվում է նույն գործնական նպատակահարմարությամբ առաջնորդվել վարձակալության պայմանագի այն փոփոխությունները հաշվառելիս, որոնք IBOR բարեփոխման արդյունքում հանգեցնում են ապագա վարձակալական վճարների որոշման հիմքի փոփոխության:
- *Հեջավորման հարաբերություններում պայմանագրով չսահմանված ռիսկի բաղադրիչների 1-ին փուլի գծով փոփոխությունների համար սահմանված արտոնությունների ավարտի ամսաթիվը.* փուլ 2-ի փոփոխությունների համաձայն կազմակերպություններից պահանջվում է հեռանկարում դադարեցնել 1-ին փուլի արտոնությունները պայմանագրով չսահմանված ռիսկի բաղադրիչների նկատմամբ նշված երկու ամսաթվերից առավել վաղ ամսաթվի դրությամբ. պայմանագրով չսահմանված ռիսկի բաղադրիչում փոփոխության կատարման ամսաթիվ, կամ հեջավորման հարաբերությունների դադարեցման ամսաթիվ: 1-ին փուլի փոփոխությունները չեն սահմանում ռիսկի բաղադրիչների ավարտի ամսաթիվը:
- *Հեջավորման հաշվառմանը ներկայացվող հատուկ պահանջների կիրառումից լրացուցիչ ժամանակավոր բացառություններ.* 2-րդ փուլի փոփոխությունները նախատեսում են հեջավորման հաշվառման՝ ՀՀՄՍ 39 և ՖՀՄՍ 9-ով սահմանված հատուկ պահանջների կիրառման լրացուցիչ ժամանակավոր արտոնություններ հեջավորման հարաբերությունների նկատմամբ, որոնք անմիջական ազդեցություն են կրել IBOR բարեփոխման արդյունքում:
- *IBOR բարեփոխմանը վերաբերող լրացուցիչ բացահայտումներ համաձայն ՖՀՄՍ 7-ի.* Փոփոխությունները սահմանում են հետևյալ տեղեկատվության բացահայտման պահանջներ. (i) ինչպես է կազմակերպությունը կառավարում այլընտրանքային բազային տոկոսադրույքների անցումը. առաջընթացը և անցումից բխող ռիսկերը. (ii) քանակական տեղեկատվություն անցմանը նախապատրաստվող ածանցյալ և ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների վերաբերյալ՝ տարանջատված ըստ նշանակալից բազային տոկոսադրույքների. (iii) IBOR բարեփոխման արդյունքում ռիսկերի կառավարման ռազմավարության ցանկացած փոփոխության նկարագրություն:

6 Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ

Հրապարակվել են 2022թ. հունվարի 1-ից կամ դրանից հետո տարեկան ժամանակահատվածների համար պարտադիր մի շարք նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ, որոնց վաղ կիրառում չի իրականացվել Ընկերության կողմից:

«Ակտիվների վաճառք կամ հատկացում՝ ներդրողի և ասոցիացված կազմակերպությունների կամ համատեղ ձեռնարկումների միջև» - փոփոխություններ ՖՀՄՍ 10-ում և ՀՀՄՍ 28-ում (թողարկված են 2014թ. սեպտեմբերի 11-ին, և ուժի մեջ են մտնում ՀՀՄՍ-ի կողմից որոշվելիք ամսաթվին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Այս փոփոխությունները վերաբերում են ներդրողի և իր ասոցիացված կազմակերպության կամ համատեղ ձեռնարկումների միջև ակտիվների վաճառքին կամ հատկացմանը վերաբերող՝ ՖՀՄՍ 10-ի և ՀՀՄՍ 28-ի պահանջների միջև գոյություն ունեցող անհամապատասխանությանը:

Փոփոխությունների կիրառման հիմնական հետևանքն այն է, որ շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է ամբողջությամբ այն դեպքում, երբ գործարքը առնչվում է ձեռնարկատիրական գործունեությանը: Շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է մասնակիորեն այն դեպքում, երբ ակտիվը չի առնչվում ձեռնարկատիրական գործունեությանը, նույնիսկ եթե այդ ակտիվները պատկանում են դուստր կազմակերպությանը: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

6 Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

ՖՅՄՍ 17 «Ապահովագրական պայմանագրեր» (թողարկված է 2017թ. մայիսի 18-ին և ուժի մեջ է մտնում 2021թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար, ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը հետագայում փոփոխվել է 2023թ. հունվարի 1-ի՝ համաձայն ՖՅՄՍ 17-ի փոփոխությունների, ինչպես ներկայացված է ստորև): ՖՅՄՍ17-ը փոխարինում է ՖՅՄՍ 4-ին, որը թույլ էր տալիս ընկերություններին կիրառել ապահովագրական պայմանագրերի համար գործող հաշվապահական հաշվառման գործելակերպը, ինչը դժվարացնում էր մնացած առումներով համանման ապահովագրական ընկերությունների ֆինանսական արդյունքների համեմատությունը և համադրությունը ներդրողների համար: ՖՅՄՍ17-ը մեկ միասնական սկզբունքի վրա հիմնված հաշվապահական ստանդարտ է՝ ապահովագրողի կողմից պահվող բոլոր տեսակի ապահովագրության պայմանագրերի, այդ թվում վերաապահովագրության պայմանագրերի հաշվառումը իրականացնելու համար: Ստանդարտը պահանջում է, որ ապահովագրության պայմանագրերի խմբերը ճանաչվեն և չափվեն (i) ապագա դրամական միջոցների հոսքերի՝ ռիսկով ճշգրտված ներկա արժեքով (պայմանագրերի կատարման դրամական հոսքեր)՝ հաշվի առնելով պայմանագրերի կատարման դրամական հոսքերի վերաբերյալ առկա ողջ տեղեկատվությունը, որը համահունչ է դիտարկելի շուկայական տեղեկատվությանը, գումարած՝ (եթե արժեքը պարտավորություն է) կամ հանած՝ (եթե արժեքը ակտիվ է) (ii) պայմանագրերի խմբի չբաշխված շահույթի գումարը (պայմանագրերի ծառայության մարժա): Ապահովագրողները կարտացոլեն ապահովագրական պայմանագրերի մեկ խմբից ստացված շահույթը այն ժամանակահատվածում, որի ընթացքում դրանք ապահովում են ծածկույթ և ազատվում են ռիսկից: Եթե պայմանագրերի խումբը հանդիսանում է կամ դառնում է ոչ շահութաբեր, կազմակերպությունը անմիջապես ճանաչում է վնաս:

ՖՅՄՍ17-ի և ՖՅՄՍ4-ի փոփոխություններ (թողարկված են 2020 թ. հունիսի 25-ին և ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): Փոփոխությունները ներառում են մի շարք պարզաբանումներ՝ ՖՅՄՍ 17-ի ներդրման գործընթացը դյուրացնելու, ինչպես նաև ստանդարտի պահանջները և անցումային որոշակի դրույթները հստակեցնելու նպատակով: Այս փոփոխությունները վերաբերում են ՖՅՄՍ 17 -ի ուլթ ոլորտներին և չեն փոխում ստանդարտի հիմնարար սկզբունքները: ՖՅՄՍ 17-ում տեղի են ունեցել հետևյալ փոփոխությունները.

- **Ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվ.** ՖՅՄՍ 17-ի (փոփոխություններով) ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը հետաձգվել է երկու տարով: Ստանդարտը պետք է կիրառվի 2023թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար: ՖՅՄՍ 4-ով սահմանված՝ ՖՅՄՍ 9-ի կիրառման ժամանակավոր արտոնությունը նույնպես հետաձգվել է մինչև 2023թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջաններ:
- **Ապահովագրության ձեռքբերման դրամական հոսքերի ակնկալվող փոխհատուցում.** կազմակերպություններից պահանջվում է իրենց ձեռքբերման ծախսերի մի մասը դասակարգել համապատասխան պայմանագրերին, որոնց համար ակնկալվում է երկարաձգում, և այդ ծախսերը ճանաչել որպես ակտիվներ, քանի դեռ կազմակերպությունը չի ճանաչել պայմանագրի երկարաձգման ժամկետը: Կազմակերպությունները պարտավոր են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ գնահատել ակտիվի վերականգնման հավանականությունը և կոնկրետ ակտիվների վերաբերյալ տեղեկատվություն ներկայացնել ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում:
- **Ներդրումային ծառայություններին վերագրվող պայմանագրային ծառայությունների մարժա.** Ծածկույթի տարրերը անհրաժեշտ է որոշել՝ հաշվի առնելով հատույցների ծավալը, ինչպես նաև ապահովագրական ծածկույթի և ներդրումային ծառայությունների ակնկալվող ժամկետը՝ փոփոխական վճարներ նախատեսող պայմանագրերի և այլ՝ ընդհանուր մոդելի ներքո ներդրումային եկամուտների ստացում նախատեսող ծառայությունների պայմանագրերի համար: Ներդրումային գործունեության գծով ծախսերը պետք է ներառվեն որպես դրամական միջոցների հոսքեր ապահովագրության պայմանագրի շրջանակներում, երբ կազմակերպությունը նման գործողությունները ձեռնարկում է ապահովագրողի համար ապահովագրության ծածկույթից ստացվող օգուտները մեծացնելու նպատակով:

6 Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

- *Ձեռք բերված վերաապահովագրության պայմանագրեր. վնասների վերականգնում.* Երբ կազմակերպությունը վնաս է ճանաչում սկզբնական ճանաչման պահին հիմնական ապահովագրական պայմանագրերի անբարենպաստ խմբի գծով, կամ խմբում անբարենպաստ բազային ապահովագրության պայմանագրեր ներառելու արդյունքում, կազմակերպությունը պետք է ճշգրտի ձեռք բերված վերաապահովագրության պայմանագրերի համապատասխան խմբի պայմանագրային ծառայությունների գծով մարժան և ճանաչի այդ վերաապահովագրության պայմանագրերի գծով շահույթ: Վերաապահովագրության պայմանագրով վերականգնված վնասի չափը հաշվարկվում է՝ բազային ապահովագրության պայմանագրերով ճանաչված վնասը բազմապատկելով բազային ապահովագրության պայմանագրերի գծով պահանջների տոկոսին, որը կազմակերպությունն ակնկալում է վերականգնել ձեռք բերված վերաապահովագրության պայմանագրով: Այս պահանջը կկիրառվի միայն այն դեպքում, եթե ձեռք բերված վերաապահովագրության պայմանագիրը ճանաչվի նախքան բազային ապահովագրության պայմանագրերի գծով վնասի ճանաչումը, կամ վերջինիս հետ միաժամանակ:
- *Այլ փոփոխություններ.* Այլ փոփոխություններով նախատեսվում են գործողության շրջանակից բացառություններ վարկային քարտերի որոշ պայմանագրերի (կամ նմանատիպ պայմանագրերի) և որոշ վարկային պայմանագրերի համար: Սահմանվում է նաև ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ապահովագրության պայմանագրերով նախատեսված ակտիվների և պարտավորությունների ներկայացում պորտֆելներում խմբերի փոխարեն: Նախատեսվում է ռիսկերի մեղմացման տարբերակի կիրառելիությունն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ռիսկերի մեղմացման նպատակով գործադրվում են ձեռք բերված վերաապահովագրության պայմանագրեր և իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներ: Նախատեսվում է հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության ընտրության հնարավորություն՝ ՖՅՍՍ 17-ի կիրառմամբ նախորդ միջանկյալ ֆինանսական հաշվետվություններում արտացոլված հաշվապահական գնահատումներում փոփոխությունների համար: Նախատեսվում է կոնկրետ ապահովագրողին վերագրվող շահութահարկի վճարների և մուտքերի ներառում պայմանագրերի կատարման դրամական հոսքերում, ըստ ապահովագրության պայմանագրի: Սահմանվում են անցումային շրջանի ընթացքում պահանջներից ընտրողական բացառություններ և այլ ոչ էական փոփոխություններ:

Չի ակնկալվում, որ փոփոխությունները որևէ էական ազդեցություն կունենան Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Կարճաժամկետ և երկարաժամկետ պարտավորությունների դասակարգումը - ՅՅՍՍ 1-ի փոփոխություններ (թողարկված են 2020թ. հունվարի 23-ին և ուժի մեջ են մտնում 2022թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար):
Կիրառման սահմանափակ շրջանակ ունեցող այս փոփոխություններով հստակեցվում է, որ պարտավորությունների՝ որպես կարճաժամկետ կամ երկարաժամկետ դասակարգումը պայմանավորված է հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում գոյություն ունեցող իրավունքներով: Պարտավորությունները երկարաժամկետ են, եթե կազմակերպությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում ըստ Էուրոյան ունի դրանց մարումն առնվազն 12 ամսով հետաձգելու իրավունք: Ուղեցույցն այլևս չի սահմանում այդ իրավունքի անվերապահ լինելու պահանջ: Մարումը ապագայում հետաձգելու իրավունքի իրացման առումով ղեկավարության ակնկալիքները ազդեցություն չունեն պարտավորությունների դասակարգման վրա: Մարումը հետաձգելու իրավունքն առաջանում է միայն այն դեպքում, եթե կազմակերպությունը ժամանակաշրջանի վերջում բավարարում է բոլոր կիրառելի պայմանները: Պարտավորությունը դասակարգվում է որպես կարճաժամկետ, եթե պայմանը խախտվել է հաշվետու ամսաթվի դրությամբ կամ դրանից առաջ, նույնիսկ եթե հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում պարտատիրոջից ստացվել է պայմանի կատարման պարտավորությունից ազատում: Միևնույն ժամանակ, վարկը դասակարգվում է որպես երկարաժամկետ, եթե վարկային պայմանագրի պայմանը խախտվում է միայն հաշվետու ամսաթվից հետո: Բացի այդ, փոփոխությունները հստակեցնում են պարտքի դասակարգման պահանջները, որոնք կազմակերպությունը կարող է մարել՝ այն սեփական կապիտալի վերածելու միջոցով: «Մարում» հասկացությունը սահմանվում է որպես պարտավորության դադարեցում դրամական միջոցների, տնտեսական օգուտները մարմնավորող այլ ռեսուրսների կամ կազմակերպության սեփական բաժնային գործիքների միջոցով կատարված վերջնահաշվարկի արդյունքում: Բացառություն է սահմանվում փոխարկելի գործիքների համար, որոնք կարող են վերածվել սեփական կապիտալի, բայց միայն այն գործիքների համար, երբ փոխարկման օպցիոնը դասակարգվում է որպես բարդ ֆինանսական գործիքի առանձին բաղադրիչ հանդիսացող բաժնային գործիք: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

6 Լոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

Կարճաժամկետ և երկարաժամկետ պարտավորությունների դասակարգումը. ուժի մեջ մտնելու ամսաթվի հետաձգում. ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխություններ (թողարկված են 2020 թ. հուլիսի 15-ին և ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությունները, որոնք վերաբերում են պարտավորությունների՝ որպես կարճաժամկետ և երկարաժամկետ դասակարգմանը, թողարկվել են 2020թ. հունվարին, և նախնական ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվ է սահմանվել 2022թ. հունվարի 1-ը: Այնուամենայնիվ, COVID-19 համավարակով պայմանավորված, ուժի մեջ մտնելու ամսաթիվը հետաձգվել է մեկ տարով, որպեսզի կազմակերպությունները բավարար ժամանակ ունենան փոփոխությունների արդյունքում դասակարգումներում տեղի ունեցող փոփոխությունները ներդնելու համար:

Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

«Նախքան ակտիվի նպատակային օգտագործումը ստացված հասույթ, անբարենպաստ պայմանագրեր. պայմանագրի կատարման արժեքը», «Հղում հայեցակարգային հիմունքներին». ՀՀՄՍ 16-ի, ՀՀՄՍ 37-ի և ՀՀՄՍ 3-ի փոփոխություններ՝ սահմանափակ կիրառության շրջանակով, և ՀՀՄՍ 1-ին, ՀՀՄՍ 9-ին, ՀՀՄՍ 16-ին և ՀՀՄՍ 41-ին վերաբերող 2018-2020 թթ. ՀՀՄՍ-ների տարեկան բարելավումներ (թողարկված են 2020թ. մայիսի 14-ին և ուժի մեջ են մտնում 2023թ. հունվարի 1-ից կամ այդ ամսաթվից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՀՀՄՍ 16-ի փոփոխությամբ կազմակերպություններին արգելվում է հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքից նվազեցնել այն պատրաստի արտադրանքի վաճառքից ստացված հասույթը, որն արտադրվել է կազմակերպության կողմից ակտիվն իր նպատակային օգտագործման համար անհրաժեշտ վիճակի բերելու ընթացքում: Նման պատրաստի արտադրանքի վաճառքից ստացված հասույթը, դրա արտադրության ծախսերի հետ միասին, այժմ ենթակա է ճանաչման շահույթում կամ վնասում:

Նման պատրաստի արտադրանքի սկզբնական արժեքի չափման համար կազմակերպությունը պետք է կիրառի ՀՀՄՍ 2-ը: Սկզբնական արժեքը չի ներառի նման կերպ փորձարկվող ակտիվի մաշվածությունը, քանի որ այն դեռ պատրաստ չէ իր նպատակային օգտագործման համար: ՀՀՄՍ 16-ի փոփոխությունը նաև հստակեցնում է, որ կազմակերպությունը «ստուգում է ակտիվի պատշաճ գործունակությունը»՝ ակտիվի տեխնիկական և ֆիզիկական բնութագրերը գնահատելու միջոցով:

Այս չափման համար Էական չեն այդպիսի ակտիվի ֆինանսական ցուցանիշները: Հետևաբար, ակտիվը կարող է շահագործվել ղեկավարության մտադրությունների համաձայն, և մաշվածությունը կարող է հաշվարկվել մինչև ղեկավարության կողմից ակնկալվող գործառնական շահագործման համար անհրաժեշտ վիճակի հասնելը:

ՀՀՄՍ 37-ի փոփոխությունը հստակեցնում է «պայմանագրի կատարման գծով ծախսեր» հասկացությունը: Փոփոխությամբ պարզաբանվում է, որ պայմանագրի կատարման գծով ուղղակի ծախսերը ներառում են այդ պայմանագրի կատարման հավելյալ ծախսերը, ինչպես նաև պայմանագրի կատարման հետ անմիջականորեն կապված այլ ծախսերի բաշխումը: Փոփոխությամբ նաև հստակեցվում է, որ նախքան անբարենպաստ պայմանագրի գծով առանձին պահուստի ձևավորումը, կազմակերպությունը ճանաչում է արժեզրկումից կորուստ պայմանագրի կատարման ընթացքում օգտագործված ակտիվների գծով, այլ ոչ թե պայմանագրի կատարման համար հատկացված ակտիվների գծով:

ՀՀՄՍ 3-ում կատարվել է լրացում՝ ներառելով հղում ֆինանսական հաշվետվությունների 2018թ. Հայեցակարգային հիմունքներին, ինչը թույլ է տալիս սահմանել ակտիվի կամ պարտավորության հասկացությունը ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման համատեքստում: Մինչ այս փոփոխության ընդունումը, ՀՀՄՍ 3-ը հղում էր կատարում 2001թ. ֆինանսական հաշվետվությունների Հայեցակարգային հիմունքներին: Բացի այդ, ՀՀՄՍ 3-ում ավելացվել է նոր բացառություն պայմանական դեպքերի և պայմանագրային պարտավորությունների համար: Այս բացառությամբ նախատեսվում է, որ ՀՀՄՍ 3-ը կիրառող կազմակերպությունը, որոշակի տիպի պայմանական դեպքերի և պայմանագրային պարտավորությունների համար ֆինանսական հաշվետվությունների 2018թ. Հայեցակարգային հիմունքների փոխարեն պետք է հղում կատարի ՀՀՄՍ 37-ին կամ ՀՀՄՄ (IFRIC)21-ին:

6 Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

Առանց այս նոր բացառության, կազմակերպությունը ստիպված կլիներ ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման դեպքում ճանաչել որոշ պարտավորություններ, որոնք չէր ճանաչի համաձայն ՀՀՄՍ 37-ի: Հետևաբար, ձեռքբերումից անմիջապես հետո կազմակերպությունը ստիպված կլիներ ապաճանաչել այդպիսի պարտավորությունները և ճանաչել տնտեսական օգուտներ չմարմնավորող եկամուտ: Նաև պարզաբանվել է, որ ձեռք բերող կազմակերպությունը պարտավոր չէ ձեռքբերման ամսաթվի դրությամբ ճանաչել պայմանական ակտիվներ, ինչպես սահմանված է ՀՀՄՍ 37-ում:

ՖՀՄՍ 9-ի փոփոխությունն անդրադառնում է այն հարցերին, թե որ տեսակի վճարումներն են ենթակա ներառման «10% փորձարկման» կազմում՝ ֆինանսական պարտավորությունների ապաճանաչման նպատակով: Ծախսերը կամ վճարումները կարող են կատարված լինել հօգուտ երրորդ անձանց կամ վարկատուի: Այս փոփոխության համաձայն, երրորդ անձանց օգտին կատարված ծախսերը կամ վճարումները չեն ներառվի «10% փորձարկման» կազմում:

Փոփոխություններ են կատարվել ՖՀՄՍ 16-ի 13-րդ նկարագրական օրինակում. հանվել է վարձատուի կողմից վարձակալվող գույքի բարելավումներին վերագրվող վճարումների օրինակը: Այս փոփոխությունը կատարվել է՝ վարձակալվող գույքի բարելավումների հաշվարկման հնարավոր անորոշությունից խուսափելու համար:

ՖՀՄՍ 1-ը թույլ է տալիս օգտվել բացառությունից այն դեպքում, եթե դուստր ձեռնարկությունը սկսում է ՖՀՄՍ-ի կիրառումն ավելի ուշ ամսաթվով, քան իր մայր կազմակերպությունը: Դուստր ձեռնարկությունը կարող է չափել իր ակտիվներն ու պարտավորությունները այն հաշվեկշռային արժեքով, որով դրանք պետք է ներառվեն մայր կազմակերպության համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններում՝ ելնելով մայր կազմակերպության ՖՀՄՍ-ի անցնելու ամսաթվից, եթե տեղի ունեցած չլինեին ճշգրտումներ համախմբման և ձեռնարկատիրական գործունեության միավորման արդյունքների արտացոլման նպատակներով, որի ներքո մայր կազմակերպությունը ձեռք է բերել նշված դուստր ձեռնարկությունը:

ՖՀՄՍ 1-ում կատարվել է փոփոխություն, որը հնարավորություն է տալիս սույն ՖՀՄՍ 1-ի բացառությունը կիրառած կազմակերպություններին նաև արտարժույթի փոխարկումից կուտակային տարբերությունները չափելիս օգտագործել մայր կազմակերպության կողմից ներկայացված թվային մեծությունները՝ ելնելով մայր կազմակերպության ՖՀՄՍ-ի անցման ամսաթվից: ՖՀՄՍ 1-ի այս փոփոխությամբ վերոնշյալ բացառությունը տարածվում է արտարժույթի փոխարկումից առաջացած կուտակային տարբերությունների վրա, և նպատակ ունի նվազեցնել ՖՀՄՍ-ն առաջին անգամ կիրառող կազմակերպության ծախսերը: Այս փոփոխությունը կկիրառվի նաև դուստր և համատեղ ձեռնարկությունների վրա, որոնք կօգտվեն ՖՀՄՍ 1-ով սահմանված նույն բացառությունից:

Վերացվել է պահանջը, ըստ որի կազմակերպությունները ՀՀՄՍ 41-ի համաձայն իրական արժեքը չափելիս պարտավոր էին հարկային հաշվառման տեսանկյունից հաշվի չառնել դրամական հոսքերը: Այս փոփոխության նպատակն է՝ ապահովել համապատասխանություն հարկումից հետո գեղչված դրամական հոսքերի ստանդարտի պահանջին: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 1-ում և ՖՀՄՍ-ի գործնական ուղեցույց 2. Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության գծով տեղեկատվության բացահայտում (թողարկվել է 2021թ. փետրվարի 12-ին և ուժի մեջ է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՀՀՄՍ 1-ում տեղի են ունեցել փոփոխություններ, որոնցով կազմակերպություններից պահանջվում է բացահայտել իրենց հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվություն՝ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության հիմնական դրույթների փոխարեն: Փոփոխությունները պարունակում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ էական տեղեկատվության սահմանումները: Բացի այդ, փոփոխությունները պարզաբանում են, որ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության մասին տեղեկատվությունը հավանական է, որ կհամարվի էական այն դեպքում, եթե առանց այդ տեղեկատվության, ֆինանսական հաշվետվությունների օգտագործողները չեն կարողանա ըմբռնել ֆինանսական հաշվետվություններում առկա այլ էական տեղեկատվությունը: Փոփոխությունները ներկայացնում են հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության վերաբերյալ տեղեկատվության օրինակներ, որոնք, հավանաբար, կարող են էական համարվել կազմակերպության ֆինանսական հաշվետվությունների գծով: Բացի այդ, ՀՀՄՍ 1-ի փոփոխությամբ պարզաբանվում է, որ ոչ էական հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության բացահայտման անհրաժեշտություն չկա:

6 Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

Այնուամենայնիվ, այդպիսի տեղեկատվության բացահայտման դեպքում, այն չպետք է դժվարեցնի հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության էական տեղեկատվության ընկալումը: Այս փոփոխությունն օժանդակելու համար փոփոխություններ են կատարվել նաև ՖՀՄՍ-ի գործնական ուղեցույց 2-ում՝ «Էականության վերաբերյալ դատողություններ», որը ուղեցույց է տրամադրում հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության գծով բացահայտումների նկատմամբ էականության հայեցակարգի կիրառման վերաբերյալ: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 8-ում. Հաշվապահական հաշվառման գնահատումների որոշում (թողարկվել է 2021թ. փետրվարի 12-ին և ուժի մեջ է 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՀՀՄՍ 8-ի փոփոխությունը պարզաբանում է, թե ինչպես պետք է կազմակերպությունները տարբերակեն հաշվապահական հաշվառման քաղաքականության և հաշվապահական հաշվառման գնահատումների փոփոխությունները: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

COVID 19-ով պայմանավորված վարձավճարների գծով արտոնություններ. ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխություն (թողարկվել է 2021թ. մարտի 31-ին և ուժի մեջ է 2021թ. ապրիլի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): 2020թ. մայիսին կատարվեց ՖՀՄՍ 16-ի փոփոխությունը, որը վարձակալներին տրամադրում էր հայեցողական հնարավորություն՝ գնահատելու, թե արդյոք COVID-19-ի հետ կապված վարձավճարների գծով արտոնությունները, որոնք 2021թ. հունիսի 30-ի դրությամբ կամ մինչ այդ ամսաթիվը հանգեցնում են վարձակալության վճարների նվազեցման, հանդիսանում են վարձակալության պայմանների փոփոխություն: 2021թ. մարտի 31-ի փոփոխությամբ, այդ արտոնությունը երկարաձգվել է 2021թ. հունիսի 30-ից մինչև 2022թ. հունիսի 30-ը: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

Միևնույն գործարքից առաջացած ակտիվների և պարտավորությունների գծով հետաձգված հարկ – Փոփոխություններ ՀՀՄՍ 12-ում (թողարկվել է 2021թ. մայիսի 7-ին, ուժի մեջ է մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՀՀՄՍ 12-ի փոփոխությունները պարզաբանում են հետաձգված հարկի հաշվառման կարգը այնպիսի գործարքների համար, ինչպիսիք են վարձակալությունը և ակտիվը շահագործումից հանելու դեպքում պարտավորությունների հաշվեգրումը: Որոշակի հանգամանքներում կազմակերպություններն ազատվում են ակտիվների կամ պարտավորությունների սկզբնական ճանաչման դեպքում հետաձգված հարկի ճանաչումից: Նախկինում կար այս բացառության կիրառման անորոշություն որոշակի գործարքների նկատմամբ, ինչպիսիք են վարձակալությունը և ակտիվների շահագործումից հանելը, որոնց համար ճանաչվում էր ինչպես ակտիվ, այնպես էլ պարտավորություն: Փոփոխությունները պարզաբանում են, որ այս բացառությունը չի կիրառվում, և որ կազմակերպություններից պահանջվում է նման գործարքների գծով ճանաչել հետաձգված հարկ: Համաձայն այս փոփոխությունների, կազմակերպությունները պարտավոր են հետաձգված հարկ ճանաչել այն գործարքների համար, որոնց գծով սկզբնական ճանաչման ժամանակ առաջանում են հավասար մեծությամբ հարկվող և նվազեցվող ժամանակավոր տարբերություններ: Ընկերությունը ներկայումս գնահատում է այս փոփոխությունների ազդեցությունն իր ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

ՖՀՄՍ 17-ը կիրառող ապահովագրողների համար անցումային պահանջների կիրառման ընտրության հնարավորություն. Փոփոխություններ ՖՀՄՍ 17-ում (թողարկվել է 2021թ. դեկտեմբերի 9-ին և ուժի մեջ է մտնում 2023թ. հունվարի 1-ին կամ դրանից հետո սկսվող տարեկան ժամանակաշրջանների համար): ՖՀՄՍ 17-ի անցումային պահանջների փոփոխությունը ապահովագրողներին հնարավորություն է տալիս բարելավելու ՖՀՄՍ 17-ի սկզբնական կիրառման վերաբերյալ տեղեկատվության օգտակարությունը ներդրողների համար: Փոփոխությունը վերաբերում է միայն ապահովագրողների կողմից ՖՀՄՍ 17-ին անցմանը և չի ազդում ՖՀՄՍ 17-ի որևէ այլ պահանջի վրա: ՖՀՄՍ 17-ի և ՖՀՄՍ 9-ի անցումային պահանջները կիրառվում են տարբեր ամսաթվերով, և կհանգեցնեն դասակարգման հետևյալ միանգամյա տարբերություններին ՖՀՄՍ 17-ի սկզբնական կիրառման ժամանակ ներկայացված համեմատական տեղեկատվության մեջ. հաշվապահական հաշվառման անհամապատասխանություններ ապահովագրական պայմանագրի գծով ընթացիկ արժեքով չափվող պարտավորությունների և ամորտիզացված արժեքով չափվող որևէ հարակից ֆինանսական ակտիվների միջև, և եթե կազմակերպությունը որոշում է վերաներկայացնել ՖՀՄՍ 9-ի նպատակներով համեմատական տեղեկատվությունը, ապա՝ դասակարգման տարբերություններ համեմատական ժամանակաշրջանում ապաճանաչված ֆինանսական ակտիվների (որոնց նկատմամբ ՖՀՄՍ 9-ը չի կիրառվում) և այլ ֆինանսական ակտիվների (որոնց նկատմամբ ՖՀՄՍ 9-ը կիրառվում է) միջև:

6 Նոր ստանդարտներ և մեկնաբանություններ (շարունակություն)

Փոփոխությունը կօգնի ապահովագրողներին խուսափել այդ ժամանակավոր հաշվապահական անհամապատասխանություններից և, հետևաբար, կբարելավի համեմատական տեղեկատվության օգտակարությունը ներդրողների համար: Դա տեղի է ունենում ապահովագրողներին ֆինանսական ակտիվների վերաբերյալ համեմատական տեղեկատվության ներկայացման տարբերակների հնարավորություն տրամադրելու միջոցով: ՖՅՄՍ 17-ի սկզբնական կիրառման ժամանակ կազմակերպություններին, համեմատական տեղեկատվության ներկայացման առումով թույլատրվում է կիրառել դասակարգման ծածկույթ այն ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ, որի համար կազմակերպությունը չի վերաներկայացնում ՖՅՄՍ 9-ի նպատակով համեմատական տեղեկատվությունը:

Անցումային տարբերակը հասանելի կլինի գործիք առ գործիք՝ թույլ տալով կազմակերպությանը ներկայացնել համեմատական տեղեկատվությունն այնպես, ինչպես եթե ՖՅՄՍ 9-ի դասակարգման և չափման պահանջները կիրառվեին այդ ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ, բայց չպահանջելով, որ կազմակերպությունը կիրառի ՖՅՄՍ 9-ի արժեզրկման պահանջները. և ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ դասակարգման ծածկույթը կիրառող կազմակերպությունից կպահանջվի օգտագործել անցումային ամսաթվի դրությամբ հասանելի ողջամիտ և հիմնավոր տեղեկատվությունը՝ որոշելու, թե ինչպես է կազմակերպությունն ակնկալում դասակարգել այդ ֆինանսական ակտիվը ՖՅՄՍ 9 կիրառմամբ:

Բացառությամբ վերը նշված դեպքերի, չի ակնկալվում, որ սույն նոր ստանդարտներն ու մեկնաբանությունները որևէ էական ազդեցություն կունենան Ընկերության ֆինանսական հաշվետվությունների վրա:

«Կոկա-Կոլա Հելլենիկ Բորինգ Զամինի Արմենիա» ՓԲԸ
Ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններ առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.

7 Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքի փոփոխությունները ներկայացված են ստորև.

Հազ. ՀՀ դրամ	Հոդ	Շենքեր, մեքենա-սարքավորումներ	Փոխադրամիջոցներ	Մարկետինգային սարքավորումներ		Այլ	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ		Ընդամենը
				Սարկետինգային սարքավորումներ	Սարկետինգային սարքավորումներ		Անավարտ շինարարություն	Անավարտ շինարարություն	
Սկզբնական արժեքն առ 1 հունվարի 2020թ.	69,924	9,526,578	1,346,930	6,475,375	687,664	-	369,890	18,476,361	
Կուտակված մաշվածություն	-	(6,252,787)	(1,143,461)	(4,796,162)	(538,859)	-	(117,401)	(12,848,670)	
Հաշվեկշռային արժեքն առ 1 հունվարի 2020թ.	69,924	3,273,791	203,469	1,697,213	148,005	-	252,489	5,627,691	
Ավելացումներ	-	236,827	130,053	609,876	39,925	-	106,336	1,123,017	
Օտարումներ	-	(8,680)	-	(96,658)	-	-	-	(105,338)	
Մաշվածության գծով ծախս	-	(431,938)	(72,270)	(387,433)	(54,723)	-	(113,850)	(1,060,214)	
Հաշվեկշռային արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	69,924	3,070,000	261,252	1,804,998	134,007	-	244,975	5,585,156	
Սկզբնական արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	69,924	9,737,195	1,476,983	6,956,090	727,527	-	476,226	19,463,946	
Կուտակված մաշվածություն	-	(6,667,195)	(1,215,731)	(5,151,092)	(613,521)	-	(231,251)	(13,878,790)	
Հաշվեկշռային արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	69,924	3,070,000	261,252	1,804,998	134,007	-	244,975	5,585,156	
Ավելացումներ	-	88,676	28,000	694,288	21,606	6,103	21,201	859,874	
Օտարումներ	-	(1,526)	-	(306)	-	-	-	(1,832)	
Մաշվածության գծով ծախս	-	(309,410)	(71,008)	(414,863)	(51,412)	-	(95,084)	(941,777)	
Հաշվեկշռային արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	69,924	2,847,740	218,244	2,084,117	104,201	6,103	171,092	5,501,421	
Սկզբնական արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	69,924	9,766,762	1,487,045	7,416,479	762,733	6,103	384,911	19,893,958	
Կուտակված մաշվածություն	-	(6,919,022)	(1,286,801)	(5,332,362)	(658,533)	-	(213,819)	(14,392,537)	
Հաշվեկշռային արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	69,924	2,847,740	218,244	2,084,117	104,201	6,103	171,092	5,501,421	

8 Ոչ նյութական ակտիվներ

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Ներքին մշակված ծրագրակազմ	Ձեռք բերված ծրագրակազմի լիցենզիաներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեքն առ 1 հունվարի 2020թ. Կուտակված ամորտիզացիա	876,472 (604,745)	8,050 (4,598)	884,522 (609,343)
Հաշվեկշռային արժեքն առ 1 հունվարի 2020թ.	271,727	3,452	275,179
Ավելացումներ Ամորտիզացիոն ծախս	9,618 (87,112)	- -	9,618 (87,112)
Հաշվեկշռային արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	194,233	3,452	197,685
Սկզբնական արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2020թ. Կուտակված ամորտիզացիա	886,090 (691,857)	8,050 (4,598)	894,140 (696,455)
Հաշվեկշռային արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	194,233	3,452	197,685
Ավելացումներ Ամորտիզացիոն ծախս	46,122 (33,742)	- -	46,122 (33,742)
Հաշվեկշռային արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	206,613	3,452	210,065
Սկզբնական արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2021թ. Կուտակված ամորտիզացիա	932,212 (725,599)	8,050 (4,598)	940,262 (730,197)
Հաշվեկշռային արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	206,613	3,452	210,067

9 Հիմնական միջոցների գծով կանխավճարներ

Կանխավճարների շարժը ներկայացված է ստորև.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Հիմնական միջոցների գծով կանխավճարներ
Հաշվեկշռային արժեքն առ 1 հունվարի, 2020թ.	307,744
Ավելացումներ Կանխավճարները, որոնք փոխանցվել են հիմնական միջոցներին, ապրանքների կամ ծառայությունների ստացման համար	21,256 (305,105)
Ընդամենը կանխավճարներ հիմնական միջոցների գծով առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	23,895
Ավելացումներ Կանխավճարները, որոնք փոխանցվել են հիմնական միջոցներին, ապրանքների կամ ծառայությունների ստացման համար	315,543 (74,857)
Ընդամենը կանխավճարներ հիմնական միջոցների գծով առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	264,581

10 Տրամադրված վարկեր

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Տրամադրված ոչ ընթացիկ վարկեր		
Չապահովված վարկեր համատեղ վերահսկվող կազմակերպությանը	3,839,572	3,358,578
Ընդամենը տրամադրված ոչ ընթացիկ վարկեր	3,839,572	3,358,578
Տրամադրված ընթացիկ վարկեր		
Չապահովված վարկեր համատեղ վերահսկվող կազմակերպությանը	3,063,927	2,054,263
Ընդամենը տրամադրված ընթացիկ վարկեր	3,063,927	2,054,263

Տրամադրված վարկերն Ընկերության ավելցուկային կանխիկ գումարն է, որը տրամադրվում է Coca-Cola HBC Finance B.V.- ին, որը հանդես է գալիս որպես Coca-Cola HBC AG- ին պատկանող ընկերությունների ֆինանսավորող կազմակերպություն:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին 644,405 հազ. ՀՀ դրամի վարկեր (2020թ.՝ 644,405 հազ. ՀՀ դրամ) տրամադրվել են եվրոյով, 5,815,317 հազ. ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 4,768,436 հազ. ՀՀ դրամ)՝ ԱՄՆ դոլարով:

Վարկի դասակարգումը որպես ընթացիկ կամ ոչ ընթացիկ կատարվում է պայմանագրերի մարման ժամկետի հիման վրա: Եվրոյով տեղաբաշխման պայմանագրերի համար տոկոսադրույքը սահմանվում է որպես 3 միլիոն EURIBOR + 0.933%, իսկ դոլարով տեղաբաշխման դեպքում՝ 3 մլն դոլար SOFR + 0.933%, երկու տոկոսադրույքները պետք է գրոյացվեն եռամսյակային կտրվածքով և սահմանվեն նոր տոկոսադրույքներ:

Ընկերությունը ՖՀՄՍ 9-ը կիրառում է ակնկալվող պարտքային կորուստները չափելու համար, որը տրամադրված վարկերի համար օգտագործում է 12-ամսյա սպասվող վարկային վնաս: Ընկերության ղեկավարության կողմից կատարված վերլուծության հիման վրա ակնկալվող պարտքային կորուստը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ էական չէ:

11 Պաշարներ

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Հումք	592,709	582,414
Գնված ապրանքներ	823,940	421,752
Արտադրված ապրանքներ	189,766	158,337
Պահեստամասեր	82,212	73,958
Վերադարձելի տարաներ պահեստում	108,634	159,833
Վերադարձելի տարաներ առևտրում	186,173	222,962
Այլ ծախսվող նյութեր	135,631	139,484
Ընդամենը պաշարներ	2,119,065	1,758,740

12 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր	223,037	217,594
Այլ ֆինանսական դեբիտորական պարտքեր	-	-
Նվազեցված՝ արժեզրկման կորստի գծով պահուստի չափով	(101,160)	(66,703)
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի կազմում	121,877	150,891
Տրված կանխավճարներ ընթացիկ ակտիվների համար	140,587	230,785
Հարկային կանխավճարներ	-	7,885
Այլ	-	2,410
Ընդամենը առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	262,464	391,971

Ակնկալվող պարտքային կորուստների գնահատման համար Ընկերությունն օգտագործում է ՖՀՄՍ 9-ով նախատեսված պարզեցված մոտեցումը, համաձայն որի օգտագործվում է բոլոր առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքերի գծով ակնկալվող պարտքային կորուստների համար գնահատված պահուստը ամբողջ ժամկետի համար:

Ակնկալվող կորուստի դրույքաչափերի համար հիմք են ծառայում յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվին նախորդող 36-ամսյա ժամանակահատվածում հաճախորդների վճարման օրինաչափությունները և այդ ժամանակահատվածում համապատասխան վարկային կորուստների պատմական տվյալները: Կորուստների պատմական տվյալները ճշգրտվում են՝ արտացոլելու համար ընթացիկ և կանխատեսումային տեղեկատվությունը մակրոտնտեսական գործոնների վերաբերյալ, որոնք ազդում են հաճախորդների դեբիտորական պարտքերի մարման կարողության վրա: Ընկերությունը առավել կարևոր գործոններ է համարել ՀՆԱ-ն և այն երկրների գործազրկության մակարդակը, որտեղ նա վաճառում է իր ապրանքներն ու ծառայությունները, և, համապատասխանաբար, ճշգրտում է պատմական կորուստների տեմպերը՝ հիմնվելով այդ գործոնների սպասվող փոփոխությունների վրա:

Առևտրային դեբիտորական պարտքերի կորուստների պահուստը որոշվում է ըստ ստորև բերված աղյուսակում ներկայացված պահուստի մատրիցի: Պահուստի մատրիցը հիմնված է ակտիվի մարման ժամկետանց օրերի քանակի վրա՝ ճշգրտված հաճախորդների դեբիտորական պարտքերի մարման կարողության վրա ազդեցություն ունեցող մակրոտնտեսական գործոնների վերաբերյալ ընթացիկ և կանխատեսումային տեղեկատվությամբ:

<i>Համախառն գումարի Նկատմամբ %-ային արտահայտությամբ (հազ. ՀՀ դրամ)</i>	31 դեկտեմբերի 2021թ.				31 դեկտեմբերի 2020թ.			
	Կորստի դրույքա- չափ	Համա- խառն հաշվե- կշռային արժեք	Ակնկալվող պարտ- քային կո- րուստ ողջ ժամկետի համար	Չուտ հաշվե- կշռային արժեք	Կորստի դրույքա- չափ	Համա- խառն հաշվե- կշռային արժեք	Ակնկալվող պարտ- քային կո- րուստ ողջ ժամկետի համար	Չուտ հաշվե- կշռային արժեք
Առևտրային դեբիտորական պարտքեր								
ընթացիկ	1.16%	78,785	912	77,872	0.20%	121,068	243	120,825
Մինչև 14 օր ժամկետանց	8.04%	19,637	1,578	18,059	2.35%	4,384	103	4,281
15 - 30 օր ժամկետանց	44.02%	19,154	8,432	10,722	9.99%	1,334	133	1,201
31 - 60 օր ժամկետանց	44.02%	7,167	3,155	4,012	12.94%	4,332	560	3,772
61 - 90 օր ժամկետանց	59.34%	7,678	4,556	3,122	20.15%	3,698	745	2,953
91 - 120 օր ժամկետանց	74.02%	3,914	2,897	1,017	24.58%	2,696	663	2,033
ավելի քան 120 օր ժամկետանց	74.00%	27,203	20,131	7,072	26.81%	21,623	5,797	15,826
Անհատապես գնահատվա	100%	59,499	59,499	-	100%	58,459	58,459	-
Ընդամենը		223,037	101,160	121,876		217,594	66,703	150,891

Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է առևտրային դեբիտորական պարտքերի համար ձևավորված վարկային կորուստի պահուստի շարժը ըստ ակնկալվող պարտքային կորուստի պարզեցված մոդելի, տարեկան ժամանակահատվածի սկզբից մինչև վերջ ընկած ժամանակահատվածի համար:

12 Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր (շարունակություն)

2020թ. ընթացքում առևտրային դեբիտորական պարտքերի արժեզրկման պահուստի շարժը հետևյալն է.

<i>Չազ. ՅՅ դրամ</i>	2021թ.	2020թ.
Արժեզրկման կորստի պահուստ առ 1 հունվարի 2021թ.	66,703	65,942
Արժեզրկման կորստի պահուստ տարվա ընթացքում *	34,457	761
Դեբիտորական պարտքի դուրսգրում տարվա ընթացքում	-	-
Արժեզրկման կորստի պահուստ առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	101,160	66,703

Ընթացիկ ակտիվների կանխավճարների շարժերը հետևյալն են.

<i>Չազ. ՅՅ դրամ</i>	Կանխավճարներ ընթացիկ ակտիվների համար	
Չաշվեկշռային արժեքը առ 1 հունվարի, 2020թ.		277,652
Ավելացումներ		6,401,133
Կանխավճարների ապաճանաչում՝ պայմանավորված ապրանքների կամ ծառայությունների ստացման հանգամանքով		(6,448,000)
Ընդամենը կանխավճարներ ընթացիկ ակտիվների համար առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.		230,785
Ավելացումներ		7,093,774
Կանխավճարների ապաճանաչում՝ պայմանավորված ապրանքների կամ ծառայությունների ստացման հանգամանքով		(7,183,972)
Ընդամենը կանխավճարներ ընթացիկ ակտիվների համար առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.		140,587

13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

<i>Չազ. ՅՅ դրամ</i>	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Ցպահանջ մնացորդներ բանկում	2,602,486	1,669,101
Կանխիկ՝ դրամարկղում	6,441	3,780
Ընդամենը դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,608,927	1,672,881

Բանկային մնացորդները տեղաբաշխված են Չայաստանի լավագույն տասնյակում ներառված բանկերում և դասակարգված են որպես ընթացիկ և ոչ արժեզրկված (31 դեկտեմբերի 2020թ.՝ Չայաստանի լավագույն տասնյակում ներառված բանկերում և դասակարգված են որպես ընթացիկ և ոչ արժեզրկված):

Ստորև բերված աղյուսակը ներկայացնում է 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ցպահանջ բանկային մնացորդների վարկային որակը՝ ելնելով վարկային ռիսկի դասերից: և առ 31 դեկտեմբերի 2021թ. և 2020թ.

<i>Չազ. ՅՅ դրամ</i>	2021թ.	2020թ.
Ba1 (Moody's)	17,261	15,598
Ba3 (Moody's)	2,502,958	1,638,088
Չվարկանշված	82,267	15,415
Ընդամենը ցպահանջ բանկային մնացորդներ	2,602,486	1,669,101

14 Կանոնադրական կապիտալ

2021թ. դեկտեմբերի 31-ին Ընկերության բաժնեմասի ընդհանուր թիվը կազմել է 25 բաժնեմաս (2020թ. դեկտեմբերի 31-ին՝ 25 բաժնեմաս)՝ մեկ բաժնեմասի համար 53,874 հազ. ՀՀ դրամ անվանական արժեքով (2020թ.՝ մեկ բաժնեմասի համար՝ 53,874 հազ. ՀՀ դրամ): Բոլոր թողարկված սովորական բաժնեմասերը ամբողջությամբ վճարված են: Յուրաքանչյուր սովորական բաժնեմաս տալիս է մեկ ձայնի իրավունք: Ընկերության ֆինանսական հաշվետվություններում բաժնետիրական կապիտալի ընդհանուր գումարը Ընկերության կանոնադրությունից տարբերվում է 336,975 հազար ՀՀ դրամով (2020թ.՝ 336,975 հազար ՀՀ դրամ)՝ պայմանավորված այն փաստով, որ Պետական ռեզիստրում Ընկերության կանոնադրական կապիտալի փոփոխության գրանցումը դեռ ընթացքի մեջ է սույն ֆինանսական հաշվետվությունների ամսաթվի դրությամբ:

Տարվա ընթացքում հայտարարագրված և վճարված շահաբաժինները կազմել են 2,464,550 հազ. ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 1,439,010 հազ.): Մեկ բաժնետոմսի դիմաց շահաբաժինը 2021թ. համար կազմում է 98,582 հազ. ՀՀ դրամ (2020 թ.՝ 57,560.4 հազ. ՀՀ դրամ մեկ բաժնետոմսի դիմաց):

15 Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ և վարձակալության գծով պարտավորություններ

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Փոխադրամիջոցներ	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեքն առ 1 հունվարի 2021թ.	244,975	244,975
Ավելացումներ	21,201	21,201
Օտարումներ	-	-
Մաշվածության գծով ծախս	(95,084)	(95,084)
Հաշվեկշռային արժեքն առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	171,092	171,092

Ընկերությունը վարձակալության գծով պարտավորությունները ճանաչել է հետևյալ կերպ.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	31 դեկտեմբերի 2021թ.	1 հունվարի 2021թ.
Կարճաժամկետ վարձակալության գծով պարտավորություններ	101,573	86,529
Երկարաժամկետ վարձակալության գծով պարտավորություններ	85,576	172,410
Ընդամենը վարձակալության գծով պարտավորություններ	187,149	258,939

2021թ. ֆինանսական ծախսերում ներառված տոկոսների ծախսը կազմել է 18,828 հազ. ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 21,364 հազ. ՀՀ դրամ):

16 Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Առևտրային կրեդիտորական պարտքեր	2,570,987	2,662,023
Հաշվեգրված պարտավորություններ	547,786	290,234
Ընդամենը ֆինանսական կրեդիտորական պարտքեր առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքերի կազմում	3,118,773	2,952,257
Աշխատակիցներին առևձյող պահուստներ	147,432	113,812
Արձակուրդային պահուստ	49,988	25,920
Այլ վճարման ենթակա հարկեր	1,314	2,132
Ընդամենը առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	3,317,507	3,094,121

17 Ավանդային պարտավորություններ

<i>Չազ. ՅՅ դրամ</i>	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
Առևտրում վերադարձման ենթակա շտերի գծով պարտավորություններ	100,392	150,109
Առևտրում վերադարձման ենթակա արկղերի գծով պարտավորություններ	85,781	72,853
Ընդամենը ավանդային պարտավորություններ	186,173	222,962

18 Հասույթների վերլուծություն ըստ կատեգորիաների

Արտաքին հաճախորդներից ստացված հասույթը ըստ նմանատիպ ապրանքների կամ ծառայությունների յուրաքանչյուր խմբի հետևյալն է (2021թ. և 2020թ. հասույթները ճանաչվել են ժամանակային որոշակի կետում)։

<i>Չազ. ՅՅ դրամ</i>	2021թ.	2020թ.
Արտադրական ապրանքների վաճառք	18,294,383	14,125,969
Գնված ապրանքների վաճառք	9,613,865	6,290,036
Ընդամենը հասույթ	27,908,248	20,416,005

19 Գործառնական եկամուտներ և ծախսեր

<i>Չազ. ՅՅ դրամ</i>	2021թ.	2020թ.
Օգտագործված նյութեր և բաղադրիչներ	7,741,914	5,395,683
Գնված ապրանքների վաճառքի արժեքը	6,512,333	4,419,840
Աշխատակազմի ծախսեր	2,665,831	2,349,438
Գովազդի ծախսեր	1,678,354	916,653
Հիմնական միջոցների մաշվածություն	7 941,777	1,060,214
Ներքին խորհրդատվական վճարներ	615,942	400,871
Կոմունալ և կապի ծախսեր	419,792	319,865
Տեղեկատվական, խորհրդատվական և այլ մասնագիտական ծառայություններ	297,571	449,596
Արտարժույթի փոխարկումից վնաս հանած օգուտ	266,165	-
Վերանորոգման և տեխնիկական սպասարկման ծառայություններ	226,635	132,231
Սպառված վառելիք	164,103	112,077
Սպառված պահեստամասեր	74,075	51,282
Գործուղումներ և ներկայացուցչություն	56,563	58,914
Ապահովագրական ծախսեր	52,662	37,844
Ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիա	8 33,742	87,112
Վերապատրաստման ծախսեր	24,273	19,398
Շահութահարկից բացի այլ հարկեր	2,524	27,383
Պատրաստի ապրանքների և նյութերի կորուստ	-	159,706
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ հանած վնաս	-	107,858
Այլ ծախսեր	1,245,264	941,241
Պատրաստի ապրանքների և անավարտ արտադրանքի պաշարների փոփոխություններ	31,429	(134,718)
Ընդամենը գործառնական ծախսեր	23,050,949	16,912,488

19 Գործառնական եկամուտներ և ծախսեր (շարունակություն)

Այլ գործառնական եկամուտ		
<i>Յազ. ՅՅ դրամ</i>	2021թ.	2020թ.
Պարտքի ներում	901,133	519,629
Հիմնական միջոցների օտարումից վնաս հանած օգուտ	53,811	-
Արտարժույթի փոխարկումից օգուտ հանած վնաս	-	148,504
Այլ եկամուտ	-	88,256
Ընդամենը այլ գործառնական եկամուտ	954,944	756,389

20 Շահութահարկ

(ա) Շահութահարկի գծով ծախսի կազմը

Շահութահարկի գծով ծախսի կազմը հետևյալն է.

<i>Յազ. ՅՅ դրամ</i>	2021թ.	2020թ.
Ընթացիկ հարկ	1,213,796	840,663
Յետաձգված հարկ	(18,990)	174,132
Տարվա շահութահարկի գծով ծախս	1,194,806	1,014,795

(բ) շահութահարկի գծով ծախսի համադրում շահույթի կամ վնասի հետ՝ բազմապատկած կիրառելի հարկադրույթով

Ընկերության համար 2021թ. կիրառելի շահութահարկի դրույքաչափը 18% է:

<i>Յազ. ՅՅ դրամ</i>	2021թ.	2020թ.
Շահույթ մինչև շահութահարկով հարկումը	6,053,042	4,395,608
Տեսականորեն հաշվարկված հարկի ծախս՝ օրենսդրությամբ սահմանված 18% դրույքաչափով	(1,089,548)	(791,210)
Հարկային առումով չնվազեցվող կամ չհարկվող գործարքների ազդեցությունը		
- Չհարկվող եկամուտ	70,362	103,487
- Չնվազեցվող ծախսեր	(202,038)	(277,872)
Նախորդ տարիների ընթացիկ հարկի գծով պահուստի ձևավորում	26,417	(49,200)
Տարվա շահութահարկի գծով ծախս	(1,194,806)	(1,014,795)

(գ) Յետաձգված հարկերի վերլուծությունն ըստ ժամանակավոր տարբերության տեսակի

Ժամանակավոր տարբերություններում շարժի հարկային հետևանքը 31 դեկտեմբերի 2021թ. համար մանրամասն ներկայացված է ստորև.

20 Շահութահարկ (շարունակություն)

	1 հունվարի 2021թ.	(Ծախսագրվել է)/ վերականգնվել է շահույթում կամ վնասում	31 դեկտեմբերի 2021թ.
<i>Չազ. ՅՅ դրամ</i>			
Ժամանակավոր տարբերությունների հարկային հետևանքը			
Յիմնական միջոցներ	(276,403)	(1,395)	(277,798)
Ոչ նյութական ակտիվներ	(2,842)	(7,388)	(10,230)
Ոչ ընթացիկ կանխավճարներ	8,465	6,480	14,945
Տրամադրված վարկեր	(4,611)	(8,290)	(12,901)
Պաշարներ	99,280	(29,320)	69,960
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	2,472	(30,623)	(28,151)
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	-	-	-
Ավանդային պարտավորություններ	40,133	(6,622)	33,511
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	(62,411)	96,148	33,737
Չուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(195,917)	18,990	(176,927)

Ժամանակավոր տարբերություններում շարժի հարկային հետևանքը 31 դեկտեմբերի 2020թ. համար մանրամասն ներկայացված է ստորև.

	1 հունվարի 2020թ.	(Ծախսագրվել է)/ վերականգնվել է շահույթում կամ վնասում	31 դեկտեմբերի 2020թ.
<i>Չազ. ՅՅ դրամ</i>			
Ժամանակավոր տարբերությունների հարկային հետևանքը			
Յիմնական միջոցներ	(305,731)	29,328	(276,403)
Ոչ նյութական ակտիվներ	(1,690)	(1,152)	(2,842)
Ոչ ընթացիկ կանխավճարներ	-	8,465	8,465
Տրամադրված վարկեր	(13,130)	8,519	(4,611)
Պաշարներ	88,599	10,681	99,280
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր	11,634	(9,162)	2,472
Վարձակալության գծով պարտավորություններ	18,091	(18,091)	-
Ավանդային պարտավորություններ	38,152	1,981	40,133
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	142,290	(204,701)	(62,411)
Չուտ հետաձգված հարկային պարտավորություն	(21,785)	(174,132)	(195,917)

21 Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ

Իրավական գործընթացներ. Ժամանակ առ ժամանակ սովորական գործունեության ընթացքում ընկերության դեմ կարող են ներկայացվել հայցեր: Իր գնահատականների և արտաքին մասնագիտական խորհրդատվության հիման վրա դեկավարությունը կարծում է, որ պահանջների գծով ոչ մի էական վնաս չի կարող կրել, որը կգերազանցի սույն ֆինանսական հաշվետվություններում նախատեսված պահուստները:

Չարկային օրենսդրություն. ՅՅ-ում հարկման համակարգը համեմատաբար նոր է և բնութագրվում է օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների հաճախակի փոփոխություններով, որոնք երբեմն անորոշ են, հակասական և եկթակա են տարբեր մեկնաբանությունների: Չարկերը ենթակա են վերանայման և հետաքննության հարկային մարմինների կողմից, որոնք տուգանքներ և տույժեր կիրառելու իրավասություն ունեն: Չաջորդ երեք օրացուցային տարիների ընթացքում հարկային տարին բաց է հարկային մարմինների կողմից վերանայման համար:

21 Պայմանական դեպքեր և պարտավորություններ (շարունակություն)

Այս հանգամանքները կարող են ճշ-ում ստեղծել հարկային ռիսկեր, որոնք ավելի էական են, քան այլ երկրներում: Դեկավարությունը կարծում է, որ հարկային պարտավորությունները կատարվել է ՚հիմնվելով Հայաստանի գործող հարկային օրենսդրության, պաշտոնական հայտարարությունների և դատարանի որոշումների մեկնաբանությունների վրա: Այնուամենայնիվ, համապատասխան մարմինների մեկնաբանությունները կարող են տարբեր լինել, և ֆինանսական հաշվետվությունների վրա ազդեցությունը, եթե իշխանությունները հաջողությամբ իրականացնեն իրենց մեկնաբանությունները, կարող էր զգալի լինել:

Կապիտալ ծախսերի պարտավորություններ: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ին Ընկերությունն իր հիմնական միջոցների գծով ունեցել է կապիտալ ծախսերի գծով պայմանագրային պարտավորություն, ընդհանուր 266,298 հազ. ՃՀ դրամ (2020թ.՝ 300,113 հազ. ՃՀ դրամ):

22 Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում

Ընկերությունում ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է ֆինանսական, գործառնական և իրավական ռիսկերի ուղղություններով: Ֆինանսական ռիսկը կազմված է շուկայական ռիսկից (ներառյալ՝ արժույթային, տոկոսադրույքի և այլ գնային ռիսկը), վարկային ռիսկից և իրացվելիության ռիսկից: Ֆինանսական ռիսկերի կառավարման գործառնայթի առաջնային նպատակն է ռիսկերի սահմանաչափ սահմանելը և այնուհետև ռիսկերի ազդեցությունն այդ սահմանաչափում պահելը: Գործառնական և իրավական ռիսկերի կառավարման գործառնայթները նպատակ ունեն ապահովել ներքին քաղաքականության և ընթացակարգերի պատշաճ իրականացումը՝ գործառնական և իրավական ռիսկերը նվազագույնի հասցնելու համար:

Վարկային ռիսկ. Ընկերությունը ենթարկվում է վարկային ռիսկի, այսինքն՝ ռիսկը, երբ ֆինանսական գործիքի մի կողմը ֆինանսական վնաս է պատճառում մյուս կողմին՝ պարտավորությունները չկատարելու հետևանքով: Վարկային ռիսկն առաջանում է Ընկերության կողմից տարածամկետ վճարման պայմաններով վաճառք իրականացնելու և մյուս կողմերի հետ ֆինանսական ակտիվներ առաջացնող այլ գործարքներ իրականացնելու արդյունքում:

Ընկերության կողմից ըստ ակտիվների դասի վարկային ռիսկի առավելագույն ազդեցությունը արտացոլվում է ֆինանսական ակտիվների հաշվեկշռային արժեքներում և հետևյալն է.

<i>Հազ. ՃՀ դրամ</i>	2021թ.	2020թ.
Տրամադրված վարկեր (Ծանոթագրություն 10)		
- Տրամադրված վարկեր	6,903,499	5,412,841
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր (Ծանոթագրություն 12)		
- Դեբիտորական պարտքեր, զուտ	121,877	150,891
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (Ծանոթագրություն 13)		
- Ցպահանջ մնացորդներ բանկում	2,602,486	1,669,101
Վարկային ռիսկի ընդհանուր առավելագույն ազդեցությունը	9,627,862	7,232,833

Ընկերությունը կառավարում է իր վարկային ռիսկի մակարդակը՝ սահմանաչափեր կիրառելով մեկ գործընկերոջ կամ գործընկերների խմբի գծով ստանձնած ռիսկերի ծավալի համար: Վարկային ռիսկի սահմանափակումները պարբերաբար հաստատվում են ղեկավարության կողմից: Այդ ռիսկերն անընդհատ վերահսկվում են և ենթակա են տարեկան կամ առավել հաճախակի վերանայման: Ընկերության ղեկավարությունը դիտարկում է չվճարված առևտրային դեբիտորական պարտքերի վերլուծությունն ըստ ժամկետայնության և միջոցներ է ձեռնարկում ժամկետանց մնացորդների մասով: Հետևաբար, ղեկավարությունը տեղին է համարում տրամադրել վարկային ռիսկի վերաբերյալ այլ տեղեկություններ (Ծանոթագրություն 12):

Վարկային ռիսկերի կենտրոնացում. Ընկերությունը չի ենթարկվում վարկային ռիսկի էական կենտրոնացման: Ընկերության դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները պահվում են երկու բանկերում (31 դեկտեմբերի 2020թ. երկու բանկերում), ինչը Ընկերության համար ստեղծում է վարկային ռիսկի կենտրոնացում:

22 Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Ակնկալվող պարտքային կորուստների (ԱՊԿ) չափում: ԱՊԿ-ն իրենից ներկայացնում է դրամական միջոցների ապագա դեֆիցիտի ներկա արժեքի հավանականությունը կշռված գնահատական (այսինքն՝ միջին կշռված վարկային կարողություն, տրված ժամանակահատվածում տեղի ունեցող դեֆոլտի համապատասխան ռիսկերով, որոնք օգտագործվել են որպես կշիռ): ԱՊԿ չափումն անկողմնակալ է և որոշվում է հնարավոր արդյունքների շրջանակը գնահատելու միջոցով: ԱՊԿ չափումն իրականացվում է Ընկերության կողմից օգտագործվող հետևյալ չորս բաղադրիչների հիման վրա. դեֆոլտի հավանականություն, դեֆոլտի ռիսկին ենթակա վարկային պահանջի մեծություն, դեֆոլտից առաջացող վնաս և գեղչման տոկոսադրույք:

Ընկերության մոտեցումը ԱՊԿ չափումը ներառելու վերաբերյալ նկարագրված է ծանոթագրություն 12-ում:

Շուկայական ռիսկ. Ընկերությունը ենթակա է շուկայական ռիսկերի ազդեցության: Շուկայական ռիսկերն առաջանում են. (ա) արտարժույթի, (բ) տոկոսային ակտիվների և պարտավորությունների և (գ) արժեթղթերի բաց դիրքերից, որոնք բոլորն էլ ենթարկվում են ընդհանուր և առանձնահատուկ շուկայական շարժերի: Բաց դիրքերը ձևավորվում են հիմնականում հիմնական միջոցների, հուլիսի և փոխառությունների կրեդիտորական պարտքերի հետ կապված:

Ղեկավարությունը սահմանում է ռիսկի ընդունելի մակարդակը, որը վերահսկվում է օրական կտրվածքով: Այնուհանդերձ, այս մոտեցման կիրառումը չի կանխում այս սահմանաչափերը գերազանցող վնասների առաջացումը՝ ունենում ավելի նշանակալի շուկայական շարժեր տեղի ունենալու դեպքում: Ռիսկերի նկատմամբ զգայունությունը որոշվել է հիմք ընդունելով մեկ գործակցի փոփոխությունը՝ անփոփոխ պահելով մնացած այլ գործակիցներ: Գործնականում այս իրավիճակի տեղի ունենալը հավանական չէ, և մի շարք գործակիցների փոփոխությունները կարող են փոխկապակցված լինել, օրինակ՝ տոկոսադրույքի և արտարժույթի դրույքաչափի փոփոխությունները:

Արժուրթային ռիսկ. Արժուրթային ռիսկի գծով ղեկավարությունը սահմանում է սահմանաչափեր ռիսկերի նկատմամբ խոցելիության մակարդակի համար՝ ըստ արժույթի և ընդհանուր առմամբ: Դիրքերը վերահսկվում են ամսական հիմունքով: Ստորև ներկայացված աղյուսակում ամփոփված է արտարժույթի փոխարժեքի ռիսկի ազդեցությունը Ընկերության վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում:

	Առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.			Առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.		
	Դրամական Ֆինանսական ակտիվներ	Դրամական Ֆինանսական պարտավորություններ	Չուտ հաշվե- կշռա- յին դիրք	Դրամական Ֆինանսական ակտիվներ	Դրամական Ֆինանսական պարտավորություններ	Չուտ հաշվե- կշռա- յին դիրք
<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>						
ԱՄՆ դոլար	5,829,852	(481,705)	5,348,147	4,775,867	(912,847)	3,863,020
Եվրո	1,373,864	(772,241)	601,623	652,464	(575,610)	76,854
ՌԴ ռուբլի	5,525	(113,047)	(107,522)	97	(17,356)	(17,259)
Բրիտանական ֆունտ	14	-	14	15	-	15
Ընդամենը	7,209,255	(1,366,994)	5,842,261	5,428,443	(1,505,813)	3,922,630

Վերը ներկայացված վերլուծությունը ներառում է միայն դրամական ակտիվները և պարտավորությունները: Ոչ դրամական ակտիվները չեն դիտարկվում որպես որևէ նյութական արժուրթային ռիսկ առաջացնող: Հետևյալ աղյուսակը ներկայացնում է շահույթի և վնասի զգայունությունը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ կիրառվող փոխարժեքի հնարավոր փոփոխությունների նկատմամբ՝ Ընկերության ֆունկցիոնալ արժույթի հետ հարաբերակցությամբ, բոլոր այլ փոփոխականները հաստատուն պահելով:

22 Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Հազ. ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.	31 դեկտեմբերի 2020թ.
	Շահույթի կամ վնասի վրա ազդեցությունը	Շահույթի կամ վնասի վրա ազդեցությունը
ԱՄՆ դոլարի արժևորում 5%-ով (2020թ.՝ արժևորում 5%-ով)	267,407	193,151
ԱՄՆ դոլարի անկում 5%-ով (2020թ.՝ անկում 5%-ով)	(267,407)	(193,151)
Եվրոյի արժևորում 5%-ով (2020թ.՝ արժևորում 5%-ով)	30,081	(3,843)
Եվրոյի անկում 5%-ով (2020թ.՝ անկում 5%-ով)	(30,081)	3,843
ՌԴ ռուբլու արժևորում 5%-ով (2020թ.՝ արժևորում 20%-ով)	(5,376)	(863)
ՌԴ ռուբլու անկում 5%-ով (2020թ.՝ անկում 20%-ով)	5,376	863
Բրիտանական ֆունտ ստեռլինգի արժևորում 5%-ով (2020թ.՝ արժևորում 5%-ով)	3	1
Բրիտանական ֆունտ ստեռլինգի անկում 5%-ով (2020թ.՝ անկում 5%-ով)	(3)	(1)

Տոկոսադրույթի ռիսկ. Ընկերությունը ենթարկվում է իր ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքի վրա ազդող ռիսկին, որն առաջանում է շուկայական տոկոսադրույթների տատանումների հետևանքով:

Ստորև բերված աղյուսակում ամփոփված է տոկոսադրույթների ռիսկերի ազդեցությունը Ընկերության վրա: Աղյուսակը ներկայացնում է Ընկերության ֆինանսական ակտիվների համախառն գումարները հաշվեկշռային արժեքով՝ դասակարգված ըստ պայմանագրային տոկոսների վերագնահատման կամ մարման ժամկետների՝ կախված, թե նշվածներից որն է տեղի ունենում ավելի վաղ:

Հազ. ՀՀ դրամ	Ցայահանջ և մինչև 1 ամիս	1-6 ամիս	6-12 ամիս	Ավելի, քան 1 տարի	Ընդամենը
31 դեկտեմբերի 2021թ.					
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	24,590	-	3,039,338	3,839,572	6,903,500
Չուտ տոկոսային զգայունության բացը առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.	24,590	-	3,039,338	3,839,572	6,903,500
31 դեկտեմբերի 2020թ.					
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	49,182	531,301	1,473,780	3,358,578	5,412,841
Չուտ տոկոսային զգայունության բացը առ 31 դեկտեմբերի 2020թ.	49,182	531,301	1,473,780	3,358,578	5,412,841

Ընկերությունը չունի պաշտոնական քաղաքականություն և ընթացակարգեր տոկոսադրույթների ռիսկերի կառավարման համար, քանի որ ղեկավարությունն այդ ռիսկը համարում է աննշան Ընկերության բիզնեսի համար: Ընկերությունը վերահսկում է տոկոսադրույթները իր ֆինանսական գործիքների գծով: Ստորև ներկայացված աղյուսակում ամփոփված են արդյունավետ տոկոսադրույթները հաշվետու ժամանակաշրջանի համապատասխան վերջում հիմնվելով առանցքային ղեկավար անձնակազմի կողմից ուսումնասիրված հաշվետվությունների վրա:

Տարեկան % արտահայտությամբ	2021թ.	2020թ.
Տրամադրված վարկեր	0.3 -2.3	2.5 - 4

22 Ֆինանսական ռիսկերի կառավարում (շարունակություն)

Իրացվելիության ռիսկ. Իրացվելիության ռիսկն այն ռիսկն է, որ կազմակերպությունը կարող է ունենալ դժվարություններ իր ֆինանսական պարտավորությունների կատարման ժամանակ: Իրացվելիության ռիսկը կառավարվում է ղեկավարության կողմից ամենօրյա հիմունքով: Մայր ընկերության գանձապետարանի վարչությունը վերահսկում է Ընկերության դրամական հոսքերի ամսական շարժի կանխատեսումները:

2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերությունը չունի բանկերի կամ այլ ֆինանսական հաստատությունների հանդեպ վճարման պարտավորություններ: Ընկերության իրացվելիության պորտֆելը բաղկացած է դրամական միջոցներից և դրանց համարժեքներից, տե՛ս ծանոթագրություն 13:

Ըստ ղեկավարության գնահատման՝ իրացվելիության փաթեթի դրամական միջոցները կարող են մեկ օրվա ընթացքում վերածվել կանխիկի՝ իրացվելիության անկանխատեսելի պահանջը բավարարելու համար: Այն դեպքերում, երբ վճարվող գումարը ֆիքսված չէ, աղյուսակում նշված արժեքը որոշվում է՝ ելնելով հաշվետու ամսաթվի դրությամբ առկա պայմաններից: Արտարժույթով վճարները փոխարկվում են՝ օգտագործելով հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ սփոթ փոխարժեքը:

Ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2021թ. և 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ ներկայացված է ստորև աղյուսակում: Մարման ժամկետի աղյուսակում բացահայտված գումարներն իրենցից ներկայացնում են պայմանագրային չգեղչված դրամական միջոցների հոսքեր, ներառյալ համախառն վարկային պարտավորությունները և ապագա տոկոսների վճարումները: Նման չգեղչված դրամական հոսքերը տարբերվում են ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ներառված գումարից, քանի որ ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում նշված գումարը հիմնված է գեղչված դրամական հոսքերի վրա:

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

<i>Չազ. 33 դրամ</i>	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-6 ամիս	6-12 ամիս	12 ամսից մինչև 5 տարի	Ընդամենը
Պարտավորություններ					
Առևտրային կրեդիտորական և հաշվեգրված պարտքեր (Ծանոթագրություն 16)	1,285,672	1,810,826	221,009	-	3,317,507
Վարձակալության գծով պարտավորություններ (Ծանոթագրություն 15)	7,011	43,776	52,812	85,575	187,149
Ընդամենը ապագա վճարներ, ներառյալ ապագա մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարներ	1,292,683	1,854,602	271,796	85,575	3,504,656

Ստորև ներկայացված է ֆինանսական պարտավորությունների ժամկետայնության վերլուծությունը 2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ.

<i>Չազ. 33 դրամ</i>	Ցպահանջ և մինչև 1 ամիս	1-6 ամիս	6-12 ամիս	12 ամսից մինչև 5 տարի	Ընդամենը
Պարտավորություններ					
Առևտրային կրեդիտորական և հաշվեգրված պարտքեր (Ծանոթագրություն 16)	2,886,238	86,019	-	-	2,952,257
Վարձակալության գծով պարտավորություններ (Ծանոթագրություն 15)	9,567	47,835	52,812	169,247	279,461
Ընդամենը ապագա վճարներ, ներառյալ ապագա մայր գումարի և տոկոսագումարների վճարներ	2,895,805	133,854	52,812	169,247	3,251,718

23 Կապիտալի կառավարում

Կապիտալի կառավարման առումով Ընկերության խնդիրն է՝ ապահովել Ընկերության անընդհատության հիմունքով գործելու կարողությունը, միևնույն ժամանակ բաժնետերերի համար ապահովել եկամտաբերության ընդունելի մակարդակ, հաշվի առնելով այլ գործընկերների շահերը և պահպանելով կապիտալի գծով ծախսերը նվազագույնի հասցնելու համար օպտիմալ կապիտալի կառուցվածք: Կապիտալ կառուցվածքը պահպանելու և կարգավորելու համար Ընկերությունը կարող է ճշգրտել բաժնետերերին վճարվելիք շահաբաժինների չափերը, բաժնետերերին վերադարձվող կապիտալը, ինչպես նաև թողարկել նոր բաժնետոմսեր կամ վաճառել ակտիվները՝ պարտքը նվազեցնելու նպատակով: 2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Ընկերության կողմից տնօրինվող կապիտալի չափը կազմել է հազ. 13,480,366 ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 11,006,717 հազ. ՀՀ դրամ):

24 Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը

Իրական արժեքի չափման վերլուծությունը կատարվում է ըստ իրական արժեքի հիերարխիայում մակարդակի հետևյալ կերպ՝ (i) մակարդակ 1՝ չափումներ ակտիվ շուկայում նույնական ակտիվների կամ պարտավորությունների գնանշվող (չճշգրտվող) գներով, (ii) մակարդակ 2՝ չափման գնահատման մեթոդներ, որոնցում ակտիվի կամ պարտավորության համար բոլոր էական ելակետային տվյալներն ուղղակիորեն (օրինակ՝ գներ) կամ անուղղակիորեն (օրինակ՝ գների հիման վրա ստացված) դիտելի են, (iii) մակարդակ 3՝ գնահատումներ, որոնք հիմնված չեն բացառապես շուկայի դիտելի տվյալների վրա (այն է՝ գնահատման համար անհրաժեշտ են նշանակալի ոչ դիտելի ելակետային տվյալներ): Ֆինանսական գործիքները իրական արժեքի հիերարխիայի համապատասխան մակարդակին վերագրելիս՝ ղեկավարությունը կիրառում է դատողություն: Եթե իրական արժեքի չափման համար օգտագործվում են էական ճշգրտում պահանջող դիտարկելի տվյալներ, ապա իրական արժեքի տվյալ չափումը վերաբերում է մակարդակ 3-ին: Օգտագործվող տվյալների նշանակալիությունը գնահատվում է իրական արժեքով չափվող ամբողջության համար:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ. Ֆիքսված տոկոսադրույքով գործիքների հաշվարկային իրական արժեքը չափվում է հիմնվելով գնահատված ապագա դրամական միջոցների հոսքերի վրա՝ զեղչված համանման վարկային ռիսկ և մարման մնացորդային ժամկետ ունեցող նոր գործիքների համար գործող ընթացիկ տոկոսադրույքներով:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող պարտավորություններ. Ֆիքսված տոկոսադրույքով և սահմանված մարման ժամկետով գործիքների հաշվարկային իրական արժեքը չափվում է հիմնվելով ակնկալվող դրամական միջոցների հոսքերի վրա՝ զեղչված համանման վարկային ռիսկ և մարման մնացորդային ժամկետ ունեցող նոր գործիքների համար գործող ընթացիկ տոկոսադրույքներով:

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը հետևյալն է.

Հազ. ՀՀ դրամ	31 դեկտեմբերի 2021թ.		31 դեկտեմբերի 2020թ.	
	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք	Հաշվեկշռային արժեք	Իրական արժեք
Առևտրային և այլ ֆինանսական դեբիտորական պարտքեր	121,877	121,877	150,891	150,891
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	2,608,927	2,608,927	1,672,882	1,672,882
Տրամադրված վարկեր	6,903,499	3,063,927	2,019,734	2,019,734
Առևտրային և այլ ֆինանսական կրեդիտորական պարտքեր	2,942,622	2,942,622	2,952,257	2,952,257

25 Ֆինանսական գործիքների ներկայացումն ըստ չափման կատեգորիաների

Ընկերությունը, ՖՀՄՍ 9-ի «Ֆինանսական գործիքներ» համաձայն, դասակարգում է ֆինանսական ակտիվները հետևյալ կատեգորիաների. (ա) իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ, (բ) այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող պարտքային գործիքներ և (գ) ամորտիզացված արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներ: Իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներն ունեն երկու ենթակատեգորիա. (i), պարտադիր կերպով իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ակտիվներ և (ii) ակտիվներ, որոնք սահմանվել են որպես այդպիսիք սկզբնական ճանաչման ժամանակ: Բացի այդ, ֆինանսական վարձակալության գծով դեբիտորական պարտքերը կազմում են առանձին կատեգորիա:

Հետևյալ աղյուսակում ներկայացված է ֆինանսական ակտիվների համադրումը վերը նշված չափման կատեգորիաներով առ 31 դեկտեմբերի 2021թ.:

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	31 դեկտեմբերի 2021թ. Ամորտիզացված արժեքով	31 դեկտեմբերի 2020թ. Ամորտիզացված արժեքով
ԱԿՏԻՎՆԵՐ		
Տրամադրված վարկեր (Ծանոթագրություն 10)	6,903,499	5,412,841
Առևտրային և այլ դեբիտորական պարտքեր (Ծանոթագրություն 12)		
- Առևտրային դեբիտորական պարտքեր, գուտ	121,877	150,891
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ (Ծանոթագրություն 13)		
- Ցայահանջ վճարման ենթակա բանկային մնացորդներ	2,602,486	1,669,101
- Կանխիկ՝ դրամարկղում	6,441	3,780
Ընդամենը ֆինանսական ակտիվներ	9,634,303	7,236,613

Ընկերության բոլոր ֆինանսական պարտավորությունները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

26 Փոխկապակցված կողմերի հետ մնացորդներ և գործարքներ

Կողմերը սովորաբար համարվում են փոխկապակցված, եթե դրանք գտնվում են ընդհանուր վերահսկողության տակ կամ եթե կողմերից մեկն ունի կարողություն վերահսկելու մյուս կողմին կամ կարող է ունենալ նշանակալի ազդեցություն կամ համատեղ վերահսկողություն մեկ այլ կողմի նկատմամբ՝ ֆինանսատնտեսական որոշումներ կայացնելիս: Յուրաքանչյուր հնարավոր փոխկապակցված կողմի հարաբերություն դիտարկելիս ուշադրություն է դարձվում հարաբերության բնույթի, այլ ոչ միայն իրավական ձևի վրա:

2021թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ փոխկապակցված կողմերի հետ մնացորդները հետևյալն են.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Համատեղ վերահսկվող ընկերություններ	Այլ փոխկապակցված կողմեր
Այլ դեբիտորական պարտքերի համախառն գումարը	24,826	-
Տրամադրված վարկեր	6,903,499	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	521,377	4,002

2020թ. դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ փոխկապակցված կողմերի հետ մնացորդները հետևյալն են.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Համատեղ վերահսկվող ընկերություններ	Այլ փոխկապակցված կողմեր
Այլ դեբիտորական պարտքերի համախառն գումարը	1	-
Տրամադրված վարկեր	5,412,841	-
Առևտրային և այլ կրեդիտորական պարտքեր	382,723	1,340,013

26 Փոխկապակցված կողմերի հետ մնացորդներ և գործարքներ (շարունակություն)

31 դեկտեմբերի 2021թ. ավարտված տարվա համար փոխկապակցված կողմերի գծով եկամուտների և ծախսերի հոդվածները հետևյալն են.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Մայր ընկերություն	Համատեղ վերահսկվող ընկերություններ	Այլ փոխկապակցված կողմեր
Վճարված շահաբաժիններ	2,464,550	-	-
Պարտքի ներում	-	-	996,730
Հումքի և սպառման կյուլթերի գնումներ	-	-	(4,299,546)
Ապրանքների գնումներ վերավաճառքի համար	-	(4,583,014)	-
Հիմնական միջոցների գնումներ	-	-	(567,907)
Ներքին խորհրդատվական վճար	-	(452,471)	-
SS ծախսեր	-	(334,688)	-
Տոկոսային եկամուտ	-	124,871	-
Այլ ծախսեր	-	(9,262)	-

31 դեկտեմբերի 2020թ. ավարտված տարվա համար փոխկապակցված կողմերի գծով եկամուտների և ծախսերի հոդվածները հետևյալն են.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	Մայր ընկերություն	Համատեղ վերահսկվող ընկերություններ	Այլ փոխկապակցված կողմեր
Վճարված շահաբաժիններ	1,439,010	-	-
Պարտքի ներում	-	-	239,724
Հումքի և սպառման կյուլթերի գնումներ	-	-	(3,157,499)
Ապրանքների գնումներ վերավաճառքի համար	-	(3,232,894)	-
Հիմնական միջոցների գնումներ	-	-	(502,784)
Ներքին խորհրդատվական վճար	-	(400,871)	-
SS ծախսեր	-	(227,719)	-
Տոկոսային եկամուտ	-	149,399	-
Այլ ծախսեր	-	(235,288)	-

Փոխկապակցված կողմերի հետ գործարքները Ընկերությունն իրականացրել է «պարզած ձեռքի» սկզբունքով:

Առանցքային ղեկավար անձնակազմի հատուցումները ներկայացված են ստորև.

<i>Հազ. ՀՀ դրամ</i>	2021թ.		2020թ.	
	Ծախս	Հաշվեգրված պարտավորու- թյուն	Ծախս	Հաշվեգրված պարտավորու- թյուն
<i>Կարճաժամկետ հատուցումներ</i>				
- Աշխատավարձ և կարճաժամկետ պարգևավճարներ	244,327	75,934	233,456	75,108
<i>Երկարաժամկետ հատուցումներ</i>				
- Երկարաժամկետ պարգևավճարներ	-	-	19,476	19,476
Ընդամենը	244,327	75,934	252,932	94,584

Հիմնական ղեկավարների աշխատավարձերը ներառում են պարտադիր կենսաթոշակային ֆոնդերի հատկացումները՝ 3,360 հազ. ՀՀ դրամ (2020թ.՝ 1,848 հազ. ՀՀ դրամ):

27 Հաշվետու ժամանակաշրջանից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

2022թ. առաջին եռամսյակում Ուկրաինայի և Ռուսաստանի հետ կապված իրադարձությունները, ի թիվս այլ հանգամանքների, հանգեցրել են արժույթային շուկաների անկայունության աճին՝ միաժամանակ բացասաբար ազդելով ֆինանսական և ապրանքային շուկաների կայունության վրա: Ղեկավարությունը չի համարում, որ այս իրադարձությունների անմիջական ազդեցություն գոյություն ունի այս փուլում: